AMERIKOS LIETUVIS
THE LITHUANIAN AMERICAN
J. Ardzijauskas 1927 m. Lithuanie Bagotoji
No. 36-tas | Telefonas Dial 5-1094 | WORCESTER, MASS., 5-tą RUGSĖJO (SEPT.), 1936 M. | Kaina 5 Centai | VOL. XIX

EKSTRA!

Amerikos Lietuvio metinis išvažavimas jau čia pat.

Bus svarbus visiems, kurie tik jame dalyvaus. Šio švažiavimo programan įeina du žymųs kalbėojai — gerb. V. Uždavinis, Vilniui Vaduot Sąjungos delegatas ką-tik iš Lietuvos atvykęs čia ir Amerikos Lietuvio bendradarbis, gerb. V. M. Čekanauskas, dar neseniai sugrįžęs iš užrubežio; tiedu žymųs kalbėtojai daug ką svarbaus mums pasakys. Apart jų, bus ir magijos mistras, magikas Andrius V. Jonelis, jis rodys magijos stebuklus, kurie neabejojamai visus nustebins. Muzikalę programo dalį išpildys Aušrelės choras vadovaujant Jonui Dirveliui, Juozo Bliudžiaus Benas ir šokiams orkestra.

Kaip matot, šio Amerikos Lietuvio išvažiavimo dalyviai apart pasilinksminimo dar turės progos daug ko iš kalbėtojų išgirsit apie dabartinę Lietuvos padėtį ir apie platųjį pasaulį. Turės progos pamatyt magijos stebuklus ir pasiklausyt muzikalės programos. Abelnai, šis išvažiavimas bus svarbus visiems, kurie tik jame dalyvaus.

Taigi dar sykį prisimenam visiems musų skaitytojams, kad Amerikos Lietuvio parengmas jau čia pat ir todel prašome pasiskubint sugrąžint išparduotus išlaimėjimo knygelių tikietukų galus, kad juos turėtumem į laiką — ant 6-tos dienos rugsėjo, tai yra, šį sekmadienį. Išlaimėjimai jau visi yra ant rankų ir bus nugabenti į pikniko vietą, taip, kad kiekvienas, kuris laimės, galės pasiimti su savim jam priklausomą išlaimėtą daiktą. Vertė leidžiamų išlaimėjimui dovanų siekia virš 150 dolerių.

Todel dar sykį prašome savo gerb. skaitytojų pasidarbuot ant kiek galima del savo labo ir del savosios spaudos palaikymo. Dalyvaukite visi šiame išvažiavime. Jei tą dieną lytų, tai piknikas įvyks ant rytojaus — Darbo Dienoje.

Amerikos Lietuvio
Administracija
14 Vernon St., Worcester, Mass.

"PASIDUOKIT, ARBA SU ŽEMĖMIS SUMAIŠYSIM!"

Madridas, rugsėjo 2. — Ispanijos Naminis karas eina visu pašėlimu. Jau priskaitoma į 100 tukstančių žuvusių ir į 300 tukstančių sužeistų. Dabar didžiausi mušiai eina prie Iruno miesto arti San Sebastian. Irun miestas turi virš 10,000 gyventojų, kurį jau veik visi gyventojai apleido del nuolatinių sukilėlių antpuolių. Sukilėliai puola tą miestą nuo sausžemio ir iš oro. Laike pastarųjų 4 dienų atakų iš abiejų pusių žuvo apie 1,600 žmonių. Sukilėliai šaukia: "Pasiduokit, arba su žemėm sumaišymis". Lojalistai atsako su propagandos lapeliais: "Nežudykit savo brolių, kovokit prieš savo pavergėjus — sukilusius monarkistus."

Prie Irun eina tikras karas: naudojama artilerija, mušio orlaiviai Vokiečių ir Italų. Stiliaus, kulkasvaidžiai, rankinės granatos ir durtuvai. Kariaujančios paiegos taip arti viena prie kitos prieina, kad nebetekę amunicijos pradeda žodžiais kariaut. Lojalistai šaukia į sukilėlius: "Jus bailiai, kunigų vaikai, ateikit čia!" O sukilėliai atsikirsdami sako: "Jųs marksistiškos išmatos, mes jums parodysim!" Ir pasiilsėję vėl davai pliektis.

Šiuo laiku sukilėliai gabena visas savo paiegas prie Irun. Jiems jau pasisekė sykį radikalų miliciją išmušt iš pozicijos su artilerijos šuviais ir buvo be pasidarą adarą kelią į Irun ir iš ten į San Sebastian. Tačiau lojalista šiek tiek atsipeikėję, puolė sukilėlius ir juos išmušė lauk iš užimtų pozicijų. Lojalistams daug gelbsti orlaiviai, kurie su kulkasvaidžiais skrisdami žemai retina sukilėlių eiles. Bet sukilėliai žada netrukus miestą paimt.

Pakol kas sukilėliai ir valdžios paiegos laikosi lygiai ir į jokius kompromisus neina. Radikalų valdžios ministerijoje vyksta permainos, 4 ministeriai pasitraukia iš savo pareigų, o jų vietas papildo žmonių fronto atstovais iš komunistų, socialistų ir darbo konfederacijos.

Karo žinovai sako, kad šį naminį karą laimės ta grupė kuri turės geresnius ginklus — artileriją ir oro laivyną. Jei Europos šalys laikysis neutraliteto, pergalė įžiurimą lojalistų pusėj. Jei Italų ir Vokiečų amunicija nebus sulaikyta, gali laimėt sukilėliai. Tačiau jei neutralitetas butų paneigtas ar bile šalis bandytų kištis į Ispanų vidaus reikalus su militariška paiega, galimas daiktas, kad Europa susilauktų kito pasaulinio karo tik daug baisesnio. Dabar valstybės grupuojasi ir apskaitliuoja savo paiegas. Mussolini pareiškė, kad jis galįs į keletą valandų pašaukt 8 miiljonus vyrų po ginklu. Vokiečiai netoli jo stovi. Gi Prancuzai su Rusais irgi veikia. Hitleris su Mussoliniu gręsia pasaulio taikai.

© NEWS-WEEK

ISPANŲ MOTERYS PRAŠO PASIGAILĖJIMO

Andalusia kaime, kankinės moterys prašo loyalistų kareivių dovanoti jų vyrų gyvybes. Sukilimo dalyviai baudžiami mirtimi. Vienas kunigas gryždamas iš New Yorko pranešė: "Jeigu dešimts kartų padauginsite baisenybes kurias skaitote laikraščiuose, dar nė nepradėsite suprasti ba senybes Ispanijoj."

Lojalistai Susprogdys Alcazaro Tvirtovę

Toledo, Ispanijoje, rugs 2. — Valdiškoji kariuomenė yra pasirengus susprogdyt Alcazaro tvirtovę, kurioje yra užsidarę 1,700 sukilėlių — moterių ir vaikų. Jau 6 savaitė kaip jie ten buna lojalistų apsupta ir laukia monarkistų pagelbos jų išlaisvinimui. Tačiau po priedanga Valdžios artilerijos šuvių buvo prieita ir išgrežta tvirtovės pamatai ir ten padėta apie 20 tonų denamito. Dar sykį tvirtovės įgula bus perspėta, o jei nepasiduos, tai aparato knipkis bus paspaustas ir dinamitas išneš tvirtovę į padanges.

Gavo Kalėjimą Už Anti-Naciską Demonstraciją

New York, N. Y. — Rugpiučio 21-mą dieną, ant North German Lloyd Linijos laivo Breman, buvo sukelta demonstracija prieš Vokietijos kišimąsį į Ispanijos civilį karą. Teismas įvyko Yorkvillėj, kur Magistratas Curran rugpiučio 31-mą dieną nubaudė 2 vyrus po 14 dienų kalėjiman ir 8 moterys po 7 dienas, už tvarkos ardymą. Daugumas komunistų demonstrantų laike arešto padavė klaidingus adresus ir tokiu budu išvengė teismo bausmės.

Magistratas perspėjo prasikaltėlius, kad jie daugiau nesikištų į svetimų šalių reikalus, kuomet Suv. Valstijos su tomis šalimis draugiškai sugyvena. Nors teisiamieji ir skundėsi Vokiečių jureivių žiaurumu, tačiau magistratas su tomis skundomis nesiskaitė.

Meksika Prisipažino, Kad Parduoda Lojalistams Ginklus

Meksika, D. F., rugs. 2. — Meksikos Prezidentas Lazaro Cardenas laike kongreso atidarymo prisipažino, kad šalies valdžia savo talkininkams, Madrido Valdžiai pardavė 20,000 šautuvų ir 20,000,000 šovinių meksikos išdirbystės. Sako, mums Ispanų valdžia anais metais pardavė 3 kanuolinius ir 6 sargybinius laivus, o dabar mes užtai atsiteisiame.

Suv. Valstijos Statys 350 Moderniškų Laivų

Vašingtonas. — Paskutinėmis dienomis Suv. Valstijų laivyno administracija sujudo budavot 350 moderniškų laivų, kurie pakeis senuosius. Į laivų statybos programą įeina kaip komercijiniai taip ir kariški įvairaus stilio laivai. Šitokio laivų statybos pasirengimo dar nebuvo nuo pasaulinio karo metų. Visi laivų statybos uostai pertvarkomi ir prirengiami tam darbui.

Šitas laivų statybos programa šaliai lėšuos į 500 milijonų dolerių ir laivų statybos darbai tęsis per 6 ar 10 metų. Iš 380 šalies, komercijinių laivų tik 21 nuošimtis yra moderniški, o 85 nuošimčiai laivų turi po 14 ir daugiau metų.

Mato Pavojų iš Vokiečių Pusės

Maskva, rugsėjo 2. — Maskvos jaunuoliai parodavo ant Raudonosios aikštės dainuodami revoliucijos dainas. Po aikšte maršavo šimtai tukstančių jaunuolių nešina iškabas su įvairiais užrašais — "Laigyvuoja raudonoji armija", Fašizmas rengiasi karan prieš Sovietus", "mes atsakysim smugiui prieš smugį," ir t.t.

Sakoma, kad komunistinė jaunuolių lyga sparčiai plečiasi. Ispanijoje tą lyga turi 200,000 narių, Prancuzijoje 75,000 ir Čekoslovakijoje 25,000.

Prezidento Kalba Bus Transliuojama Per Radio Kaip 10:45

Washington, D. C. — Baltasis Namas pranešė, kad Prezidentas Roosevelt sugryžš čia išduoti savo raportą per radio iš savo kelionės tose valstijose, kurios nukentėjo nuo sausros. Tuo pačiu laiku, jisai padarys ypatingą pranešimą apie sugražinimą privatiškom pramonėm žmonių, kurie dabar ima pašalpas iš valdžios. Prezidentas kalbės iš Baltojo Namo.

LIETUVA VĖL TURI SEIMĄ

Kaunas Lietuva, rugs. 1. — Lietuva sugryžo prie parliamentariškos valdžios šiandien. Prezidentas Antanas Smetona atidarė seimą, pareikšdamas, kad konstitucijos pataisymas bus vienas iš jo svarbiausių darbų.

Ispanijoje Nužudytas Lietuvis

Prieš 15 metų iš Mažeikių apskr., Akemenės miestelio į Ispaniją išvyko vargonininkas Vincas Puzanavičius. 14 metų jis dirbo viename Madrido vienuolyne. Dabar-gi Ispanijoje einant aštriam pilietiniam karui, Vincą Puzanavičių, drauge su to vienuolyno vienuoliais, komunistai nužudė. Vincas Puzanavičius turėjo 60 metų amžiaus ir šeimos nepaliko.

Šuva Pašovė Policmoną

Detroit, Mich. — Policistai, William Huey ir Waldron Ferris buvo pasiųsti po no. 5749 Pennsylvania Ave., kad ten suimti neva pasiutusį šunį. Tiesa, jiems pribuvus į vietą, šunį rado begulintį po automobilium.

Dabar vienas iš policijantų sako antram: "Tėmyk". Jis padarė kilpą ir bandė pasilenkęs po automobiliu užmest ją šuniui ant kaklo. Bet šuo pabėgo. Policijantas išsitraukęs revolverį pradėjo jį vytis ir paleido šuvį, bet nepataikęs, bandė užmest kilpą ant šuns kaklo. Bemetant kilpą pats policijantos susinarpliojo į virvę ir kaip šuo perpyko, tai įsikandęs virvegalį patraukė. Policijantui bepuolant revolverio gaidukas pasispaudė ir kulka peršovė jam koją.

Kitas policijantas pasiėmė savo sužeistąjį draugą ir nugabeno į ligonbutį. Gi šuneliui, pasinaudojant tuo nelaimingu įvykiu pasisekė pabėgt.

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVĖJE ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

SMARKIAI TIESIAMAS ŽEMAIČIŲ PLENTAS

PRIE STATYBOS DIRBA APIE 1000 DARBININKŲ. NUO KAUNO IKI RASEINIŲ PLENTAS BUS BAIGTAS 1937 METŲ PABAIGOJE

Kaip žinoma, pernai Lietuvoje buvo pradėtas statyti didysis Žemaičių plentas, kuris tiesioginiai sujungs Kauną su Klaipėda. Dabar čio plento statybos darbai smarkiai varomi pirmyn. Šiuo metu visame plento ruože nuo Kauno iki Raseinių dirbami žemės darbai. Čia reikės supilti ir nukasti apie 1 mil. kubinių metrų žemės. Plentas vedamas per kalnus, upes, griovius ir miškus. Vietomis žemę reikia nukasti ligi 12 metrų, kitur reikia ligi tiek supilti. Statomi tiltai, dedami didžiuliai vamzdžiai. Vietomis supiltas pylimas siekia esančių medžių viršunes. Padarytuosius pylimus reikia apsaugoti nuo galimų vandens paplovimų ir kitų netikėtumų.

Prie Žemaičių plento statybos dirba apie 1000 darbininkų. Visi darbai atliekami gana gerai. Darbai vyksta nuo ankstyvo ryto ligi vėlyvo vakaro, o prie tiltų statybos net ištisą parą. Dabar sparčiai statomas gelžbetoninis tiltas per Nevėžio upę, kuris turės 125 metrus ilgio. Plentas tiesiamas pagal paskutiniuosius tarptautinius plentų statybos reikalavimus. Visur žiurima, kad butų geras matomumas, butų priešais matomas kuo ilgiausias plento galas, nebutų staigių užsisukimų. Šį plentą nutiesus, Kaunas bus sujungtas su Raseiniais. Juo per Raseinius, išvažiavus į Tauragės — Šiaulių plentą, bus galima lengviau nuvykti į Šiaulius ir kitur. Jau kitais metais numatyta Žemaičių plentą nuo Raseinių pradėti tiesti Klaipėdos link. Jis eis per Kaltinėnus, Rietuvą ir Gargždus.

Šis plentas nuo Kauno ligi Raseinių bus baigtas statyti ligi 1937 metų gruodžio mėn 31 d., o nuo Raseinių ligi Klaipėdos Žemaičių plento ruožą užbaigs ligi 1938 metų pabaigos. Darbas yra didelis ir sunkus, daug ir kaštuojantis. Vienas plento kilometras nutiesti vidutiniškai kaštuoja 50.000 — 60.000 litų. Žemaičių plento tiesimas sudaro pirmąją nustatytą plento tiesimo dešimtmečio plano dalį. Netrukus Žemaičių plento reikšmę pajus netik Žemaitija, bet ir visa Lietuva. Tuojau žymiai pagyvės Raseiniai ir visi kiti prie to plento esantieji miestai.

Ligos Ir Nelaimės Kainuoja Dešimts Bilijonų Kas Metai

Washington, D. C. — Apskaitą, kuri yra $10,000,000,000 už ligas ir nelaimes. Viešos Sveikatos Tarnyba suskaitė, kad butų galima nukirst tą sumą $2,000,000,000. Tarnyba į skaitlines yra įtraukusi netiesioginių ligų ar nelaimių kaštus, kaip laiko gaišinimas arba išlikimas iš darbo. Raporte taipgi buvo pažymėta apskaitliavimai doleriais ir centais kiek pramonė galėtų sutaupyti, jeigu nelaimes ir ligas sumažintų. Jeigu butų nors 12.5 procento mažiau nelaimingų įvykių tarp darbininkų, darbdaviai sutaupytų apie $15,600. abeinų apdraudos mokesčių nuo kiekvieno darbininkų tukstančio kas m. Taipgi darbininkam tas daug naudos atneštų. Pramonėm užsimoka išleisti $12,000 kiekvienam 1,000 darbininkų, kas metai sveikatos ir nelaimių apsaugai, tuose fabrikuose, kur nelaimių yra neperdaugiausia ir darbai nėra pavojingi sveikatai.

Raportas pažymėjo, kad buvo daug pasiekta sveikatos srityje pramonėse per paskutinius dvidešimts metų, bet tiktai dar mažuma darbininkų yra aprupinta tinkama medikališka priežura ir patarimais. Dean K. Brundage, senioras statistikas, kurs prirengė raportą, pareiškė, kad pirkėjas retai nusimano kiek daug ligų ir nelaimių kainos pabrangina prekes arba kitaip sumažina dolerio pirkimo galę. Raportas taipgi sako, kad šioji didelė $10,000,000,000 suma turi svarbią reikšmę gyvenime. Taipgi raporte pažymėta, kad 10 ar 20 nuošimčių sumažinimas nelaimių yra atsiekiamas tikslas.

PUIKI PROGA ĮDĖTI MAŽĄ AR DIDELĮ KAPITALĄ
Tiem, Kurie Nori Patalpinti Pinigus Akcijose Patartina Skaityti "Nejausminga Mažuma" (The Unemotional Minority)
SIUNČIAM NEMOKAMAI KOPIJĄ REIKALAUJANTIEMS
W. J. CALVERT CO.
Saugus Pinigų Patalpinimai
State Mutual Bldg. Tel. Dial 2-3670 ir 4-9339 Worcester, Mass.

IMPERFECT IN ORIGINAL

PADĖKIT IŠPUOŠTI LIETUVIŲ DARŽELĮ

PRAŠYMAS AMERIKOS LIETUVIŲ PATRIOTINEI VISUOMENEI

Tukstančiai Amerikos Lietuvių jau žino apie puikų, didingą Lietuvių Kulturinį Darželį, kurį išsistatė Cleveland, Ohio, Lietuviai, viename miesto parke. Tas Daržėlis bus amžinas paminklas musų tautai Amerikoje.

Darželyje jau stovi Dr. Jono Basanavičiaus paminklas, stovi išstatyti didingi Gedimino Stulpai, baigiamas išstatyti Birutos Fontanas. Reikalinga tik susodinti medžiai ir gėlynai — ir tuoj įvyks Darželio atidarymo iškilmės, kurios nustatytos visai trumpu laiku.

Darželį tokį didingą ir įspudingą išstatė Clevelando lietuviai savo pastangomis, su pagalba valdžios viešų darbų darbininkų. Tie darbininkai pasiryžę musų Darželį ir išpuošti gėlėmis ir medžiais — bet tuos papuošalus reikalinga mums savo pinigais įsigyti. Clevelandiečiai tam tikslui deda pinigus, bet jų dar vis permaža. Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, savo seimo proga, pamatęs didingą Clevelando Lietuvių darbą, paaukavo $500.00 Bet dar reikia keleta šimtų dolerio darbo visiškam baigimui, taigi šiuomi kreipiamės į plačiąją Lietuvių visuomenę.

Visi Amerikos Lietuviai privalo pridėti savo pirštą prie Clevelando Lietuvių Darželio išpuošimo — nes jis yra pasididžiavimu visų Amerikos Lietuvių, ne vien Clevelandiečių. Prisidėti galima su doleriu ar daugiau.

Draugijos ir kuopos gali prisidėti pasidarydamos sau atmintį — nes Darželyje bus pasodinta medis ar gėlių krumas tos draugijos vardu kuri prisiųs $10.00 ar daugiau.

Clevelando Lietuvių Darželis įrengiamas bendromis Lietuvių tautininkų ir katalikų pastangomis, taigi šių srovių draugijos ir pavieniai asmenys prašomi teikti savo paramą nuoširdžiai.

Aukas prašoma siųsti: P. P. Muliolis, ižd., 6606 Superior. Ave., Cleveland, Ohio.

Clevelando Lietuvių Kulturinio Darželio Sąjunga

Adv. P. V. Česnulis — Pirmininkas,
Ona Mihelichienė — Vice Pirmininkė,
Jonas Barzauskas — Vice Pirmininkas,
K. S. Karpius — Sekretorius,
Marė Miščikienė — Finansų Sekretorė,
P. P. Muliolis — Iždininkas
Julė Salasevičienė, Ona Baltrukonienė—Iždo Globėjos

© NEWS-WEEK

ŠVENČIA DEIMANTINĮ BEISBOLO JUBILIEJŲ

Lošikai, apsirengę į 1876 metų uniformas mini 60 metines nacionalės beisbolo lygos sukaktuves New Yorke. Sprendėjas, kuris veda visą beisbolo tvarką yra senoviškoi pasipuošęs su cilinderiu, fraku ir lazda.

PADĖKIT PABAIGTI DARBĄ

Gerbiami Clevelando ir kaimyninių miestų Lietuviai! Kurie tik turit laiko, nuvažiuokit ar nueikit į Clevelando Lietuvių Daržėlį (East Boulevard, tarp Superior ir St. Clair Ave.) ir pamatysit koks jis puošnus ir didingas, ir kaip visai arti pabaigos. Jis tuoj bus pabaigtas, tuoj bus sudėta jame požeminės gėlynų laistymo dudos, ir prasidės sodinimas gėlynų ir medžių.

Tiems gėlynams ir medžiams ir kalno viršunėje statomam Birutos Fontanui dar truksta pinigų.

Kurie aukavot, dar kartą ileiskit ranką į savo kišenių, gal rasit dolerį ar porą. Jus aukotojai, taip pat turit pilną teisę paragint savo kaimynus ir gimines prisidėt su auka Darželio baigimui.

Musų Darželis bus puikiausias už visų — padėkit jį tokiu įrengti greitu laiku.

Daržėlio atidarymas nustatyta sekmadienį, rugsėjo 20. Rengkitės patys dalyvauti ir pakviekskit savo gimines ir draugus iš kitų miestų dalyvauti atidarymo iškilmėse. Tai bus neužmirština Amerikos Lietuvių istorijoj diena — tai bus didžiausias paminklas Lietuvai už jos rubežių — ir didžiausias lietuviškas paminklas pasaulyje kaipo paskiras paminklinis padaras. Tokio didumo paminklo nėra net pačioje Lietuvoje. Gal kada bus, bet iki šiol dar nėra.

Tą tikrinu, nes pats važinėdamas Lietuvoje ir buvodamas Kaune nieko panašaus didumu ir puikumu nemačiau.

Pats Lietuvių Daržėlis savo žemės plotu prilygsta Kauno Karo Muzejaus sodeliui, kur stovi keli paskiri paminklai, tarp jų Dr. Jono Basanavičiaus, kurį jau turime Clevelando Daržėlyje, ir Kudirkos bei Maironio, kurie neužilgo bus išstatyti Daržėlyje.

Aukas Daržėliui galima priduoti Iždininkui (P. P. Muliolis, 6606 Superior ave.) arba Sekretoriui. **K. S. Karpius.**

Liet. Kult. Daržėlio Sekr.
6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio

Aplankykit Lietuvą PER KLAIPĖDĄ

LIETUVIAMS GERAI ŽINOMA

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA

Patogi ir greita kelionė
Pigios Laivakorčių kainos

Laivų išplaukimai iš N. Y.

DROTTNINGOHLM ..	Rugs. 26
GRIPSHOLM	Spalio 1
KUNGSHOLM	Spalio 21
GRIPSHOLM	Spalio 29

Platesnes žinias apie kelionę teikia veltui ir, parduoda laivakortes, visi musų autorizuoti laivakorčių agentai ir visi Švedų Amerikos Linijos Skyriai.

SWEDISH AMERICAN LINE
154 Boylston St., — Boston, Mass.

Amerikos Lietuvio Skaitytojų Žiniai

Čia pažymim tuos musų skaitytojus, kurie jau pasidarbavo del savo spaudos palaikymo ir prisiuntė pinigus už išlaimėjimo tikietukus:

M. Karsokas, W. Lynn, Mass. —	1.00
K. Kulas, Albany, N. Y. —	1.00
P. Tulminas, Newark, N. J. —	1.00
P. Žemis, Maynard, Mass. —	1.00
G. Bakunas, Torrington, Conn.	1.00
A. Vainauckas, Amsterdam, N.Y.	1.00
Z. Laureckis, Schenectady, N. Y.	1.00
J. Šalnauskas, Amsterdam, N. Y.	1.00
A. Bruzevičius, New Haven, Conn. —	1.00
R. Vitkauskas, Northampton, Mass. —	1.00
V. Rasulis, Haverhill, Mass. —	1.00
J. Molis, Worcester, Mass. —	1.00
J. Sidabras, New York, N. Y. —	1.00
W. Lankelis, Burlington, N. J.	1.00
S. Tamkus, Meriden, Conn. —	2.30
J. Lendraitienė, Worcester, Mass.	1.00
V. Barauckas, Long Island, N.Y.	1.00
O. Butkus, Worcester, Mass. —	1.00
J. Kuklerius, Worcester, Mass.	1.00
J. Meškauskas, Saxonville, Mass.	1.00
J. Tamulevičius, New Haven, Conn. —	1.00
P. Gulba, Maynard, Mass. —	1.00
V. Vasaris, Montello, Mass. —	1.00
P. Juozunas, Auburn, Mass. —	1.00
V. Leonavičius, Worcester, Mass.	1.00
J. Natkus, So. Barre, Mass. —	1.00
P. Naginionis, Worcester, Mass.	1.00
S. Biržietis, W. Philadelphia, Pa.	1.00
J. Andrijauskas, New York, N.Y.	1.00
C. Bukota, Worcester, Mass. —	1.00
J. Krikščiunas, Plymouth, Pa. —	1.00
V. Puzara, Worcester, Mass. —	1.00
J. Rimavičia, Plymouth, Pa. —	1.00
J. Kučinskas, Kingston, Pa. —	1.00
G. Ganis, Worcester, Mass. —	1.00
S. Urbon, N. Brookfield, Mass.	1.00
F. Razauskas, Boston, Mass. —	1.00
Mr. Arlauskas, Worcester, Mass.	1.00
P. Jurgaitis, Philadelphia, Pa.	1.00
A. Bernatavičius, Worcester —	1.00
J. Sidlauskas, Worcester, Mass.	.50
Mr. Zakaitis, Worcester, Mass.	1.00
J. Barkauskas, Lawrence, Mass.	1.00
A. Miller, New Haven, Conn. —	1.00
P. Waichunas, Bristol, Conn. —	1.00
J. Stanislauskas, Bridgeport, Conn. —	5.00
O. Vinckevičienė, Bridgeport, Conn. —	1.00
F. Kasputis, Worcester, Mass.	1.00
M. Balinskas, Worcester, Mass.	1.00
S. Mačionis, Gardner, Mass. —	1.00
J. Taparauskienė, Worcester —	1.00
S. Varonelis, Bridgeport, Conn.	1.00
A. Venskus, Elizabeth Port, New Jersey —	1.00
G. Mitchell, Hartford, Conn. —	1.00
J. Putczkus, Wilmington, Del.	1.00

Visiems čia sužymėtiems musų skaitytojams tariame širdingai ačiu už pasidarbavimą ir paramą savosios spaudos. Taipgi sykiu norim prisiminti saviesiems, kad jau laiko ne daug teliko iki musų išvažiavimui ir todel prašytumem kaip galint pagreitint savo darbuotę ir grąžint mums išparduotų knygelių galus del vardų paskelbimo ir sanskaitų suvedimo. Visokiais reikalais kreipkites prie mus — Amerikos Lietuvis, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

New Haven, Conn.

PIKTADARIŲ RATELIS SUARDYTAS

Juozas Saledonis, 37 metų, kuris pirmiau gyveno šiame mieste ir buvo vienas iš Bethany Inn savininkų, buvo suareštuotas Highland Lake, Maine valstijoje, Teisingumo Departamento agentų informuoti "G" policininkai suėmė Saledonį, Frances Wade, 26 metų merginą, taipgi ir Harry Baldwin, kurs rezignavo iš Bethany policininko vietos apie metai atgal. Po klausinėjimų. Baldwin buvo paliuosotas. Saledonis ir mergina buvo sulaikyti po $15,000 užstato, gi kitą mėnesį, bus sugražinti teismui, kurs įvyks J. V. Distrikto Teisme. Saledonis, kurs pirmiau gyveno nr. 361 George gatvės, šiame mieste, yra turtingas nuosavybių savininkas. Policininkai jį įtaria už pervežimą merginų ir jų patalpinimą į baltosios vergijos namus — New Havene ir Waterbury. Jisai pasislėpė kaip tik po netikėto policininkų atsilankymo į Bethany Inn (užeigą), liepos 26-tą dieną. Saledonis buvo prižadėjęs pagelbėt areštuotiems asmenims, bet prižadėjimo neišpildė.

Policija jau areštavo 36 asmenis (daugiausiai merginas), kurias padėjo po $236,50 užstato. Tik viena moteris, p-nia Rebecca Schwart tegalėjo išeit laisvėn. Gi visi kiti asmenis pasilieka kalėjime iki teismo, kuris įvyks sekantį mėnesį. **A. G.**

Hoosick Falls, N. Y.

Šv. Jurgio Draugystė, kuri susikurė 1911 metais, rugpiučio 14-tą dieną, sekmadienyje, rugpiučio 16-tą dieną šį metą apvaikščiojo dvidešimt-penkių metų sukaktuves.

Apvaikščiojimas įvyko iškilmingai, nes toje dienoje surengė didelę gegužinę, bet pirm išvažiavimo į gegužinę, visi draugystės nariai maršavo po miestą, pasipuošę su Lietuvių ir Jungtinių Valstijų vėliavomis ir vienas iš geriausių Hoosick Falls orkestras griežė priešakyje. Po tam vieni sėdo į autobusą, o kiti į automobilius ir vyko į gegužinės vietą. Ten jie linksminosi prie Stan Milo's orkestro. Valandai ir pusei praslinkus, vėl pasikartojo orkestro maršavimas ir draugystės narių paveikslų traukimas.

Gegužinėje patarnavimas visas buvo mandagus. Vien tik jaunuoliai dirbo, kurie per šiuos jubiliejaus metus prisirašė. Ilgametis Hoosick Falls lietuvių veikėjas p. J. Januškevičius, kuris pareiškė: "Gavome jau 26 naujus narius. Dabar tikim, kad galėsime suorganizuot vieną iš geriausių beisbolo jauktų mųs apieinkėje; mes turime kelius gabius žaidėjus".

Toliau, teko susipažinti su p. žilinskais; p. A. Žilinskas šeši metai atgal lankėsi Lietuvoje ir ten apsivedė. Tai yra draugiški žmonės ir susipratę lietuviai, kurie remia savo spaudą.

Praleidus kurį laiką patekau pietums. Susėdome ant žemės apie dvylika žmonių aplink skaniais valgiais apkrautą stalt'esę. Bevalgydami, pradėjome tyrinėti keno tie skanus valgiai gaminti. Paaiškėjo, kad panelės Olgos Rudaitytės. Panelė Rudaitytė labai gera šeimininkė, bet yra profesijoje kaipo mokytoja. Norėčiau suminėti pietų dalyvius, štai jie: p.p. J. Januškevičiai ir dukrelė studentė Bronytė; p.p. Bakaičiai; Olga ir Genovaitė Rudaitytė; J. Šliužas, iš Albany, N. Y.; Juozas Adomaitis su žmona ir F. Adomaitis su žmona ir sunumi Alfonsu, ir Kazys Kulikauskas.

Gegužinės rengėjai: Jonas Skarupskis, buvo kaipo vedėjas ir jau 10 metu kaip pirmininkauja draugystei. Komisijos nariai, Jonas Januškevičius ir Antanas Virmauskas.

Penktadieny, rugpiučio 14-tą, šv. Jurgio draugystė perrinko valdybą iš sekančių narių:

Pirm. Jonas Škurupskis, vicepirm. Jonas Banaitis; pasitraukus ilgamečiui sekretoriui p. J. Januškevičiui, jo vieton išrinko Antaną Vesiką; iždininku Stanislovas Virmauskas; iždo globėjai: Antanas Domeika ir Jonas Januškevičius. Maršalka Jonas Klinkas. **Koresp. K. K.**

New Haven, Conn.

KAROLIS POŽELA PERGALĖJO APONENTĄ

Karolis Požela, lietuvis žymus ristikas su vokiečiui Hans Schneider, ritosi aną vakarą. Buvo toks momentas laike ristynių, kada patys žiurėtojai grąsino stoti į kovą ir policininkai buvo pašaukti užlaikyti tvarką. Šneideris, 210 svarų ristikas prispaudė lietuvį prie matraso, po 20 minutų, pirmame laikotarpyje. Antrą kartą, po septynių minutų, vokietis turėjo pasiduot, kada jo kelias tapo sužeistas. Šneiderio kelias buvo surištas ir tada sugryžo ristis. Trečią kartą, vokietis, jausdamas, kad gražiuoju negalės pergalėt lietuvį, ėmė mest žemes į Poželos akis, po to, kada Požela buvo išmetęs jį per virves. Vokietys pasisėmęs žemių, bandė apakinti lietuvį, tai tada kilo triukšmas. Vienok, Požela buvo pripažintas laimėtoju.

Kiti ristikai buvo: Lilo Nordi, Torington, Conn., kurs pergalėjo Pat Reilly, 210 svarų; Ali Haider, 225 svarų turkas lygiomis ritosi su P. Koch, vokiečiu, per 30 minučių; T. Milano, 205 svarų italas paguldė Allah Ghandi, 195 svarų, iš Indijos, per 17 minučių; B. Panzen, 205 svarų, iš Minneapolis, paguldė J. McCarthy, 180 svarų; iš New Haven, į 11:32 sekundų. **A. G.**

ŽODYNĖLIS

GREIČIAUSIA IŠMOKSI ANGLIŠKĄ KALBĄ

Turėdamas kišenini žodynėli, sutaisytą pagal geriausį kalbamokslinį budą be niekeno pagelbos išmoksi kalbėt, skaityt ir rašyt. Kaina $1.00

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon Street
Worcester, Mass.

KNYGOS, KURIŲ TURIM PO VIENĄ AR DU EGZEMPLIORIU

VAINIKAI — tilpsta 150 eilėraščių, suredeguotų per Liudą Girą ir 12 kitų pasižymėjusių Lietuvos poetų. 230 pusl. Kaina $1.50

MUSŲ ISTORIJOS PRADŽIAMOKSLIS — su iliustracijomis ir dviem žemėlapiais. Kieti popiero viršeliai. 16 pusl. Kaina 90c

VIDURINIŲ AMŽIŲ ISTORIJA — sutvarkyta iš 28-nių skyrių— V. Zakševskio. Labai svarbi knyga tiems, kurie nori pastudijuot tų amžių istoriją. Knyga susidaro iš 220 pusl. Kaina 2.00

NAUJŲ AMŽIŲ ISTORIJA — V. Zaksevskio. Ši knyga sutvarkyta iš 18-kos skyrių įima visą vidurinių amžių laikotarpį iki Didžiosios Prancuzų Revoliucijos. 173 pusl. Kaina .. $2.00

LIETUVIŲ KALBOS VADOVĖLIS — sutvarkė J. Murka del čiagimių vaikų pramokt lietuvių kalbą. Iliustruota. 149 pusl. Kaina 65c

Čia sužymėtos knygos daugiau vertos negu už pinigą gali pirkt. Siųskit užsakymą, o mes prisiųsim knygas apmokėdami persiuntimo lėšas. Adresuokite —

Amerikos Lietuvis
14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

GLASGOW, ŠKOTIJA

METINĖ VISOS ŠKOTIJOS LIETUVIŲ ŠVENTĖ, CARFINO GROTOJE

Šimet nors ir ne taip skaitlingai kaip pereitais metais, bet vis tik dėl to, V. Dicoui padedant, Škotijos lietuviai gan gražiai, tvarkingai ir įspudingai, bendrai apvaikščiojo metinę šventę, garsioje Carfino Grotoje, Lanarkshire apskrity, Škotijoje. Ta šventė suruošta sekmadienį, 26-tą liepos. Šioji šventė šimet nebebuvo taip skaitlinga lietuviais maldininkais dėl to, kad nuo pat ankstybos ryto įvairiose Škotijos vietose, keletą paeiliui kartų, gerokai lijo lietus; dangus buvo apsiniaukęs, tamsus, debesiuotas, ir tos dienos oras, nieko gero nelėmė. Dauguma maldininkų bijodamiesi lietaus, ypatingai žinodami, kad ten nebebus kur nuo jo pasislėpti — užuot važiavę šventėn, — pasiliko namuose. Tačiau įvyko kaip tik atbulai: Pamaldų laikui prisartinus, oras Carfine pasidarė gan gražus, nors tuo pat laiku veik visose apielinkėse matėsi juodi, tamsųs, per erdvę besilenkantieji debesys, iš kurių aiškiai matėsi, krito lietus.

Pusiau ketvirtą valandą po pietų pamaldos prasidėjo bendra iškilminga procesijos eisena po Grotą. Procesijos eisena, pamokslai, pamaldos ir visa kita, vyko sekama tvarka:

Procesija susigrupuoja po keturis asmenis į eilę vyrai ir moterys; mažos mergaitės baltai papuoštos po dvi. Pirmiausiai nešama kryžius, paskiau eina mažos mergaitės, baltai papuoštos, su velionėliais ir mirtų bei rutų vainikėliais ant galvelių, paskiau procesijos vadas, gerb. kun. J. Venckus, atvykęs iš Belgijos pavaduoti kun. F. Gutauską, Lietuvon atostogosna išvykusį; dar paskiau moterys ir vyrai. Staiga galingai suskamba jungtinio (tik tai dienai) kelių dešimtų asmenų Škotijos lietuvių korą, p-lės F. Sarafinaitės diriguojamo, giesmės "Šia valandą bokštuos" (Liurdo giesmė) aidas, kuris tai skardžiau, — tai lėčiau, aidi po visą Grotą. Procesija, pasijudina ir tvarkdarių tvarkoma, išpalengvo eina pro Liurdo Instituto sieną į šv. P. Marijos Apsireiškimo Aikštę, ir pas jos statulą sustoja. Čia procesijos vadas kun. J. Venckus, netoli statulos ant dirbtinos uolos atsistojęs, pradėjęs nuo žodžių: "Gerbk savo tėvą ir motiną, ir savo Dangiškąją Motiną Mariją", pasakė gražų, turiningą ir impresingą pamokslą, išaiškindamas tos dienos šventės (šv. Onos) visam katalikiškam pasauliui svarbą ir reikšmę, mini šv. Oną ir vaizdžiai nupiešia tą kilnų, ir didingą tikslą, su kuriuo čia šandien lietuviai iš visų tolimiausių plačiosios Škotijos kraštų bei vietų susirinko, kad bendrai pagarbinti šv. P. Mariją — Dangiškąją Angėlų karalienę savo Motiną ir Globėją, ir per Jos galingąjį užtarimą sau įvairių malonių nuo V. Dievo išprašyti.

Pamokslas baigiasi, o prasideda papildytos procesijos eisenos tąsa. Dabar apart Kryžiaus, nešama šv. Barboros — Škotijos angliakasių globėjos ir užtarytojos statula, tarpe keturių degančių lempų, ir šv. Onos, šv. Jokimo ir šv. Barboros relikvijos. Trys vietiniai Carfino škotai kunigai, musų vadui ir procesijai asistuoja. Ties didžiuoju Kalvarijos Kalno kryžiumi, procesijos eisena, sustoja. Čia sakomas antras pamokslas, dalinai taikomas lietuviams tėvams ir motinoms; po jo tęsiasi pats ilgiausias procesijos etapas. Procesija, tarsi milžiniškas kirminas, raitydamasis siaurais, kraipytais Grotos takais, iš palengvo slenka pirmyn; procesijos vadas bendrai su žmonėmis kalba šv. Rožančių; koras pabaigęs Liurdo giesmę, gieda "Sveika Marija" ir "Marija, Marija".

Pagaliau procesija ties didžiule šv. Jono Bosko statula sustoja ir baigiasi; žmonės sukviečiami į aikštę, bei ant didžiulių aikštės kraštuose esančių laiptų, ir sakoma trečias pamokslas. Čia pamokslininkas kreipia ypatingą savo dėmesį į šv. Jono Bosko — tą didįjį katalikų jaunuomenės mokytoją, auklėtoją ir globėją. Šis paskutinysis pamokslas, daugiausia buvo pašvęstas Škotijos lietuvių jaunimui — kuno ir sielos reikalams. Laike pamokslo, Škotijos katalikų savaitraščio, "The Glasgow Observer", speciajalis korespondentas pamokslininką ir visą tukstančio lietuvių maldininkų minią, dviem atvėjais nufotografuoja.

Galop pamokslas pasibaigia čia pat pas statulą įvyksta Palaiminimas su šv. Sakramentu atvirame ore. Prisiartina pats svarbiausias dvasinio Dievo garbei susikaupimo momentas! Pasigirdus varpelių skambėjimui, minia su pagarba suklaupia ant žemės, pagarbindama V. Jėzų šv. Eucharistijoje, dievotai meldžiasi ir siunčia Jėzui, — karalių karaliui — Dangaus ir žemės Viešpačiui, įvairias savo maldas ir prašymus, kad Jis juos priimtų ir išklausytų. Po Palaiminimui, koras gieda "Jėzau prie manęs ateiki", o vietinis Carfino klebonas kun. Taylor, pasako lietuviams trumpą pamokslėlį anglų kalboje, paskiau kviečia visus sukalbėti po vieną "Sveika Marija" už Lietuvą, ir kitomis įvairiomis intencijomis.

Tuo pamaldos ir baigiasi; maldininkai pastiprinę savo sielą karšta malda, geriausioje dvasinėje nuotaikoje budami, vieni eina Liurdo Instituto svetainėn į koncertą, pamatyti vaidinimą, o kiti skuba važiuoti namon. Ir visi dideliai džiaugiasi, kad dramatišku budu išvengė grumojančio lietaus. **J. Butkevičius**

V. M. ČEKANAUSKAS

PO DVIDEŠIMT DVEJŲ METŲ

Lietuvos Socialinės Reformos. Kaip Traktuojami Darbininkų Darbdavių Santykiai. Nedarbo Apdrauda ir Pensijos

Rašydamas savo įspudžius apie Lietuvą, Lietuvių abelną gyvenimą, viską nuosėkliai negalėjau atpasakoti, jums, gerb. "A. L." skaitytojai, nes stinga vietos laikrašty, tai viena. Antra, juk viską atpasakot reiktų kelis kartus daugiau rašyt. Pasitenkinau bent paviršutiniškai trumpais bruožais nupiešti jums paveikslą dabartinės Lietuvos ir iš lietuvių politinio, ekonominio, ir kulturinio gyvenimo. Dabar aš noriu bent trumpais bruožais, keleta žodžių prisiminti Lietuvos darbininkų buitį, jųjų socialines sąlygas ir jų santykius su darbdaviais pramonėj ir ukyje.

Socialiniu atžvilgiu, musų sena tėvynė Lietuva neatsilikus nuo kitų pasaulio pažangių kraštų. Jos socialinės reformos traktuojančios darbininko reikalus, jo santykius su darbdaviu, reikia pasakyti, pažangios, daugeliu atžvilgių geresnės negu musų krašte, Amerikoj. Lietuvoj yra nedarbo apdrauda, pensijos, ligonių pašalpos kasos, taipgi pensijos valstybės tarnautojų, pensijos mokamos pasižymėjusiems veikėjams netekusiems sveikatos ar sulaukus senatvės amžiaus beturčiams.

Lietuvoje įstatymo parėdymu, fabrike bei pramonės įmonėje kur yra nemažiau kaip 3 darbininkai ten nustatyta 8 val. darbo diena. Ukio ir kitokių sričių bei eigulių darbo valandos taipgi nustatytos įstatymais. Darbo Apygardų inspektoriai, Vidaus ir Finansų Ministerijos dėsto pramonės darbininkų ir darbdavių reikalus, reguliuoja nuostatais ir įstatymais. Įstatymų budu uždedamos pareigos darbininkams ir darbdaviams, arba, pastarųjų pramonės vedėjams.

Dienos darbo sąlygų darbinmkams nustato įstatymais, nakties darbo, vyrams ir moterims įstatymo nuostatai pritaikinti ne taip kaip musų šaly yra palikta viskas darbdaviams nustatyti ir patvarkyti pramonės įmonėse, čia darbdavys kaip nori taip nustato. Lietuvoje visi darbininkų ir darbdavių santykiai, darbo sąlygos, etc. įstatymais traktuojama. Stambiose pramonės įmonėse darbininkai dirba nedaugiau 8 val. į dieną, 48 val. į savaite. Musų krašte dirba 56 ir 60 valandų savaitėje.

Pramonės Darbininkų Uždarbis

Darbininkų uždarbis Lietuvoj, kaip ir kituose kraštuose, nevienodas. Viename fabrike ar įmonėj moa daugiau, iktam fabrike ar įmonėj moka mažiau, tai priklauso nuo darbo, arba, darbininko ar tarnautojo pareigų svarbumo, ar darbo atlikimo Prie to yra ir kitos sąlygos, tačiaus vidutiniškai darbininkas uždirba nuo 6 ligi 10 litų per dieną, arba, išskyrus šventadienius ir kitokias šventes, nuo 150 ligi 250 litų į mėnesį. Bet yra ir tokių pramonės įmonių, kur darbininkai uždirba ligi 12 litų į dieną, arba, per mėnesį 300; o amatininkai uždirba ir daug'au. Uždarbiai nebuna vienodi, kartais pabrangsta ir atpinga.

Maž-daug uždarbiai (kaip statistika rodo), yra paskirstyti į 6 kategorijas — klasas, butent, nuo 4 litų į dieną ligi 12 lt., arba, mėnesinis uždarbis nuo 100 ligi 300 lt. Turint omeny, kad pagal pragyvenimo brangumą Lietuvoje, buto ir kitų reikmėnų, Lietuvos darbininkas uždirba maždaug tokią at sumą kaip ir amerikonas; Lietuvoje litas tiek reiškia kaip Amerikoj doleris. Amerikoj darbininkas valgydamas restorane, jeigu nori sočiau, nors kiek geriau, skaniau pavalgyti, geresnio maisto, ypač mėsiško valgio, užmoka už pietus apie 50-60 centų; Lietuvoje už pusę lito arba 65 centus gali neblogesnius pietus nusipirkti. Gi darbininkams su šeimomis namie valgantiems pigiau apseina. Bendrai imant, abelnai lyginant Amerikos darbininkų pragyvenimą su Lietuvoje darbininkų pragyvenimu nėra blogesnis.

Lietuvoj darbininkai apdraudžiami, jie turi apdraudos kasas, moka iš savo uždarbio dalelę į kasas, darbdavis taipgi moka 3% nuo savo pajamų į kasą, darbininkui susirgus ar sužeidus, jis gauna pagelbą, vėltui medeciną, gydymą, ambulatorijos medecinos pagelbą, gydytoją ligoniui lankyti, gydymą ir laikymą ligoninėj, vaistus ir kitokias reikmėnys; teikia moterims gimdymo pagelbą, dantų gydymą, etc. Šitos kasos vadinamos ligonių kasomis, jas valdo valdžios atatinkamos įstaigos, kontruliuoja sumokamus į kasas pinigus ir šiuo reikalu visus darbininkų ir darbdavių reikalus. Greta to, narys, priklausąs prie šių kasų, ligoje gauna pinigišką pagelbą; išbuvęs kasos nariu nemažiau 3 mėn., gauna 25 lt. pašalpos, išbuvęs 6 mėn. gauna 50 lt. pašalpos per 6 mėnesius. Mirusiam nariui duodama palaidojimui pašalpa.

Ligos fondų lėšas sudaro įvairųs mokesčiai: 1) narių samdytojų mokesčiai, 2) valstybės iždo įnašai, 3) kasos turto pajamos (uždarbio nuošimčiai), 4) pašalpos ir aukos, 5) pabaudos ir kitokios netikėtos įplaukos. Lietuvoj darbininkų ir tarnautojų teisės įstatymais nustatytos. Musų krašte kaip samdo tarnaitę, jokio kontrakto su ja nedaro, tarnaitė buna musų valioj, mokam kiek norim, ar už kiek tarnaitę pasamdyti galim; mes nustatom jai pareigas ir privilegijas. Mes ją galim pavaryti, arba, jį gali pamesti tarnybą kada nori; Lietuvoj kitaip yra sutvarkyta: tarnaitė turi teises, jį negali numesti tarnybą nepadavus iš kalno samdytojui pareiškimo, samdytojas negali ją išvyti užpykęs be jai patiekimo pareiškimo. Žodžiu, kaip pramonės taip ir ukio tarnyboje yra nuostatai kurie traktuoja samdinių ir samdytojų reikalus; šiuo atžvilgiu Lietuvoj darbininkai turi daugiau koncesijų negu mes Amerikoj, turi geresnę apsaugą atsitikime ligos ar mirties.

Ukio Samdinių Nuostatai

ir ardinarninkai turi įstatymų keliu skiriamą minimum atlyginimą. Pavyzdin, metinis samdininkus "berną" turi gauti metinės algos 350 litų; jam sumokama 25% jį samdant ir 75% pasibaigus metui laiko, arba, jei susitariama, mokama dalimis algą. Samdinė "merga" gauna metinės algos 250 litų, pusbernis 250 lt. ir pusmergė 200 lt., bet ukio valdytojas, samdytojas duoda jiems išlaikymą ir darbinius drabužius, avalines. Taip yra nustatyta be šeimų ukio samdinių gyvenimo sąlygos.

Samdiniai su šeima — ordinarninkai, turi sekančias sąlygas įstatymų budu traktuojamas: 1) samdytojas, ukininkas privalo duoti tinkamą butą ordinarninkui ir jo šeimai, 2) tinkamos rušies grudų 3 centnerių, iš jo rugių 18 centnerių, kviečių 3 cent., miežių 3 cent., avižų 3 cent. Jei ukyje miežių ar avižų ar žirnių nebutų, tai šių javų vietoje duodamas toks javas, kokį darbininkas pasirenka nesančio javų kiekio. Taipgi ukininkas duoda 0,3 ha. išdirbtos žemės bulvėms, 0,2 ha. išdirbtos žemės linams, 0,1 ha. išdirbtos žemės daržovėms, ganiavą ir pašerą vienai karvei, dviem avim ir dviem kiaulėm skaitant: 400 klg. šieno (kilogramas truputį daugiau negu 2 svarai musų svorio), 240 klg. pelų arba, akselio (šiečkos) 500 klg. vasarinių šiaudų ir 950 klg. žemkenčių šiaudų karvei, 100 klg. šieno ir 125 klg. vasarinių šiaudų vienai avei, 240 klg. pelų vienai kiaulei, tvartą karvei, avei ir kiaulei padėlį daržovėms ir kitiems daiktams. Šitaip yra traktuojami ordinarninkų reikalai įstatymų budu.

Nedarbo Laiku Viešų Darbų Darbininkų Aprupinimas Darbu ir Atlyginimu

Darbininkų perteklių traktuoja valdžios užlaikomi darbo biurai. Surašomi bedarbiai (registracijos budu), šie darbininkai gauna darbus prie viešųjų darbų ir gauna atlyginimą už darbą iš darbų fondo, kurį sudaro sekančiu budu: 1) darbdavių mokestimis, 2) rangovų ir tiekėjų mokestimis, 3) valstybės iždo ir savivaldybių pašalpomis. Darbininkai taipgi moka dalelę iš savo uždarbio į ligonių kasos fondą, trečdalį sumos sumoka į bedarbės apdraudos fondą. Iš šitų fondų įvairiais budais sumokamų pinigų mokama nedarbo pašalpą, arba, apdraudą; taipgi, šitais fondais parupinami viešieji darbai ir uždarbiai; šiuos mokesčius ir reikalus traktuoja bendrai Vidaus reikalų ir Finansų Ministerijos per atatinkamas savo instancijas.

Streikai Lietuvoje tai retai atsitikimas, streikai neleistini, nes demoralizuoja darbininkus ir yra pramonės įstaigoms žalingi; darbininkų ir darbdavių ginčus tyria ir likviduoja valdžios Inspektoriato valdininkai ir arbitratoriai, kurie ištyrę abiejų pusių ginčą, duoda savo nuosprendį, kuris buna galutinas.

Bendrai imant Lietuvos darbininkų padėtį miestuose, pramonės ir industrijos centruose, arba ukyje, reikia pasakyti, kad jųjų padėtis neblogesnė už kitų šalių darbininkų, daugeliu atžvilgių žymiai geresnė. Butų galima dar daugiau pagerinimų įvesti; galimas daiktas, kad plėtojantis ir turtėjant pramonei bus daromi palengvinimai ir pakėlimai atlyginimo darbininkams, tačiau dabartiniu laiku, Lietuvoje darbininkai nebadauja, krizės metais mažiau vargo pergyveno negu musų šalies darbininkai, kuriems valdžia įstatymų keliu jokių užtikrinimų neduoda.

Valstybės Tarnautojams Geriausia

Valstybinės tarnybos pareigose yra įvairių kategorijų valdininkai arba tarnautojai, kurie turi labai geras sąlygas. Jie gauna senatvės pensijas, arba iš priežasties nesveikatos atleisti iš tarnybos, taipgi padedami ant pensijos.

Valstybės tarnautojams pensijos mokamos sekančiai: 1) tarnautojas turi teisę gauti pensiją jei yra ištarnavęs valstybės tarnyboj nemažiau kaip 25 metus, 2) valstybės tarnautojas ištarnavęs nemažiau kaip 1 metų, jeigu pristato sveikatos tikrinimo komisijos pažymėjimą, kad toliau nebegali tarnauti, 3) valstybės tarnautojas ištarnavęs nemažiau kaip 10 metų, jei atleistas iš tarnybos del sveikatos nusilpnėjimo, 4) valstybės tarnautojas del tarnybos, nustojęs nemažiau kaip 25% fizinio ar profesinio darbingumo; taipgi gauna pensiją šeima mirusio valstybės tarnautojo.

Valstybės tarnautojų, etatinių valdininkų buitis socialiniu atžvilgiu geriausiai aprupinta, kur kas geriau negu musų šaly Amerikoje. Čia valdininkas išeikvojęs savo iegas, sulaukęs senatvės amžiaus, palieka be cento ir patenka į "poorhauzę". Gi Lietuvoje valdininkas, ar tarnautojas visuomenei ir valstybei ilgus metus dirbęs, nebuna tiek pažemintas. Jis gauna minimališką pensiją, kuri išlaiko jį ir jo šeimą, nenustumia jo į "biednamį". Šitaip maždaug veikia socialiniai įstatymai ir sociališki parėdymai mųs senoje tėvynėje Lietuvoje.

Jeigu me lygintume Lietuvos valstybės ir jos pramonės turtus lygiu mastu su Amerikos, tai aišku, kad Lietuva budama tiek turtinga kaip Amerika šimtą kartų turėtų geresnes socialines reformas Dabar Lietuva kur kas biednesnis kraštas už Ameriką, tačiau jau daugeliu atžvilgiu socialiniam jos žmonių gyvenime yra pralenkusi Ameriką. Šie faktai be galo gerą įspudį daro amerikonui, studijuojant Lietuvos ekonominę ir socialinę buitį — jos žmonių gyvenimo sąlygas.

Žinoma, kritikų atsiranda, bet daugiausia politiškais sumetimais. Lietuvos darbininkų vadai — social-demokratai tankiai prikiša savo oponentams, kad buk Lietuvoje nėra unijų, kad darbininkai neorganizuoti. Šie priekaištai mums, Amerikoje gyvenantiems, atrodo, kad tikrai be unijų Lietuvos darbininkai gyventi negali, kad jiems tenai labai bloga. Bet kas žino Lietuvos socialines reformas ir nustatytus darbininkų su darbdaviais santykius, tam aišku, kad tenai unijoms vietos nebelieka, kad nereikia darbininkams mokėti į uniją mokestis iš kurių unijų vadai gerokai tunka.

Mes Amerikoj matom blogus pavyzdžius darbininkų unijose, iš jųjų vadų elgėsio ir darbininkų santykių su darbdaviais. Musų krašte unijos butinai reikalingos. Be unijų darbininkų buitis butų šimtą kartų blogesnė nes musų krašte atskirose valstijose nėra darbininkų apsaugai įstatymų, nėra ir federalės valdžios tinkamų įstatymų darbininkų apsaugai, tatai patys darbininkai per unijas, per streikus, kovas ir vargus turi išsiderėti sau didesnį atlyginimą už darbą, jiems tenka kovoti už trumpesnes darbo valandas; čia unijoms yra dirva, musų darbininkų tarpe unijų vadai pasidaro karjierą; Lietuvoje to nėra ir negali buti, nes tenai kitokios sąlygos. Ten veikia darbo įstatymai pritaikinti darbdaviui, jo fabriko vedėjui ir darbininkui. Tatai tie "kritikai" tankiai per daug išpučia Lietuvos darbininkų buities blogumą, nes jiems rupi iš darbininkų organizavimo pasidaryti ne tiktai politišką partiją, bet ir karjierą, kad iš jos turėt sau materiališką naudą.

(Bus daugiau)

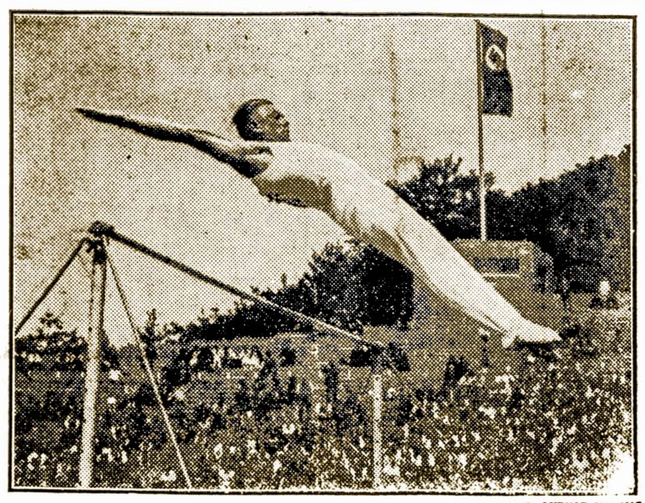

© NEWS-WEEK

APDOVANOTAS AUKSINIU MEDALIUM

Alfred Schwarzmann laimėjo auksinį Olimpikos medalį už geriausį individualį suvaidinimą, kurį jis pateikė iš dvylikos gimnastikų šių metų Berlyno Olimpikos žaidime, kuris pasaibaigė šią savaitę. XII-oji Olimpika bus surengta 1940 metais Tokijoje, Japonijoj.

KUR GALITE PASITIKĖT

Lainer's

VALYTOJAI 73 GREEN ST. DAŽYTOJAI

* MOTERŲ ar VYRŲ KOSTIUMAI
* Šilkiniai ar Vilnoniai * SUKNIOS
* GRAŽIAI IŠVALOMOS
* ATYDŽIAI IŠPROSINAMOS
* KUR REIKIA PATAISOMOS
* SAGUTĖS ĮSIUVAMOS

TEL. DIAL 5-5281

49c

PAPRASTAI 70

Valymui Pasiulymai

Kaklaraiščiai (12 už $1.) po 10c
Trumpos Pirštinės, pora ... 10c
Kamonai 49c
Šilkiniai Marškiniai 35c

AUKŠTOS RUŠIES DARBAS — IMAM ATSAKOMYBĘ

IŠ VISUR

Rašo **Jonas Valaitis**,
Liet. Radio WMBQ Vedėjas,
Brooklyn, N. Y.

Po karo daugiausiai pakilusi pramonė yra Japonijoj, o mažiausiai Lenkijoj. Amerikoj tik 79%.

Radio lietuviuose veikia gana sekmingai. Štai, tolimas nuo mųs Pittsburghas turės progą pasilinksminti Dargio vedamos radio iš WWSW programos piknike rugp. 23 d. Adomo Sode, Shannon, Pa.

Daug kartų iš musų radijo girdėta dainuojant Elena Sadauskaitė, gastroliavusi su Great Waltz trupe po Ameriką, lankydamasi Hollywood, Cal. kalbėjosi su RKO filmų direktoriais, ir numato gauti progą dainuoti filmose užsienyje, nes moka kelias kalbas.

Suomijoj lankėsi Lietuvos 24 ekskursantai per 10 dienų apžiurėdami Suomiją.

Pagal valdžios skaitlines, lietuvių Kanadoj yra viso 5,876. Bet musų žiniomis ten yra virš 10,000. Daugiausiai Quebec, toliau seka Ontario.

Į Ameriką grįžti kviečiamas chorų vesti muzikas Šimkus. Tuo tarpu vedamos derybos.

Bostonietei Ketvirtienei su 20 m. sunum važiuojant į Chicagą automobiliu, įvykus nelaimei tarp Lenox-Pittsfield, Mass. juodu sunkiai sužeisti.

Bostonas pirmiau namams statyti iš valdžios gavo 8 mil. dol. Dabar vėl gavo 5 mil. dol. už kuriuos pastatys namus Old Colony Ave. Darbininkus dabar jau priima.

SLA. prezidento Bagočiaus žmonai padaryta apendicito pavojinga operacija.

Kas pažinojote Kalvarijos, Mariampolės apskr. knygnešį Juozą Kanclierių, daugiau jo nematysite. jis Kalvarijoje mirė.

Latviai nori padauginti savo gyventojų skaičių. Valdžia paskyrė daugvaikėms šeimoms 350,000 latų.

Visoj Amerikoj degtinės parduotuvių yra 236,253. New Yorko valstijoj 24,434.

Skaudžią naujieną iš Lietuvos gavau. Mirė "Trimito" antrasis redaktorius rašytojas Vladas Andriukaitis-Varguolis. Su juo mokinausis, su juo dirbau per keletą metų.

Amerika vienintelis kraštas, kurio (Texas valstijoj) yra helium dujų saugiu oru skraidantiems zeppelinams. Valdžia iš 56,000 akrų jo išėmė 57 mil. kubiškų pėdų. Dar heliumo likę 50 kartų tiek. Amerikai 1000 kubiškų pėdų heliumo gauti kaštuoja $8.38. Kitur jis kainuoja pardavimo kaina $34.00.

Ir ar įsivaizduojate, kad taip nuobodžiai gyvena čerapokai — turkliai Galapagos salose išgyvena net 500 m.

Del ko žydai bizniuose sėkmingi? Del to, kad jų tikybos įstatymai, talmudas juos moko. Štai jų talmude apie pinigus kas pasakyta. Suskirstyk savo turtą į tris dalis. Vieną trečdalį dėk į žemę, namas gyventi, kitą į biznį, trečią į kišenę, kad visada turėtum. Pagalvokite, ar negeri patarimai?

Scranton, Pa. lietuviai pasiulė ir yra remiamas lietuvis Antanas Janušaitis į Pennsylvania valst. tarybą. Kongresmanas Boland ir politikierius Healey kandidaturą kalbomis viešai remia. Pagirtinas žygis. Jis gimęs Lietuvoje.

New York Daily Mirror dviejuose pilnuose iliustruotuose spalvotuose paveiksluose sekmadienį, rugp. 23 d. aprašė Lietuvos istoriją ir patalpino tipiškos lietuvaitės New Yorke p-lės Birutės Gedminaitės gražų paveikslą. Jis kiekvieną savaitę aprašo vieną New Yorko tautą, kurių čia turime 52.

Lietuvos el. inž. Kazys Mankus susivedęs su vokietaite Lillian Tetche, Cleveland High School vokiečių kalbos mokytoja, medaus mėnesį praleidę Vokietijoj, gižo. Gaila, kad iki Lietuvos nedavažiavo.

Iš Lietuvos grįžo adv. Šalnienė. Ji dalyvavo Paryžiuje moterų suvažiavime ir lankėsi Berlyne olimpiadoj. Ta proga aplankė Lietuvą.

Brooklyne mirė siuvėjų kontraktorius Jonas Savečiunas.

Brooklyno Lietuvių Piliečių Klubas buvo netekęs leidimo svaigalus parduoti. Dabar leidimą atgavo.

Visi Biznieriai Garsinkitės "Amerikos Lietuvį"

SPARNUOTI LIETUVIAI

DARIUS IR GIRĖNAS

Parašė P. JURGĖLA

TURINYS: Dariaus ir Girėno gyvenimo ir veikimo apžvalga. Skridimas per Atlantą. Soldino miško paslaptis. Žygio atgarsiai pasauly. Dariaus ir Girėno nuopelnai aviacijai ir musų tautai. Poezija apie LITUANIKĄ. Skridimo rėmėjai ir rėm. komitetai.

184 pusl. su 86 paveikslais; tvirti viršeliai. KAINA $1.50, siunčiant paštu 1.65.

Reikalaukite:

Amerikos Lietuvis
14 VERNON STREET
Worcester, Mass.

Jei Nori Susikalbėti su Visu Pasauliu
tai įsigyk
ESPERANTO KALBOS VADOVĖLĮ
kuriame tilpsta
GRAMATIKA, 38 LEKCIJOS ir ŽODYNĖLIS
ŠIOS KNYGOS KAINA $1.00
Bet jei kas per šį mėnesį naujai užsirašys arba pasinaujins AMERIKOS LIETUVĮ METAMS
Tas Gaus Tą Esperantų Kalbos Vadovėlį
UŽ DYKĄ
(Amerikos Lietuvio prenumerata $1.50 metams)
SIŲSDAMI PINIGUS ĮDĖKIT IŠKIRPĘ IR ŠĮ SKELBIMĄ
Adresuokit šitaip:
AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U. S. $1.50 | In Foreign Countries 2.00
One half year ..... 1.00 | Single Copies ..... 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V. $1.50 | Užsieniuose—Lietuvoj 2.00
Pusei metų ..... 1.00 | Atskiras numeris ..... 5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester. Mass., under the Act of March 3, 1879.

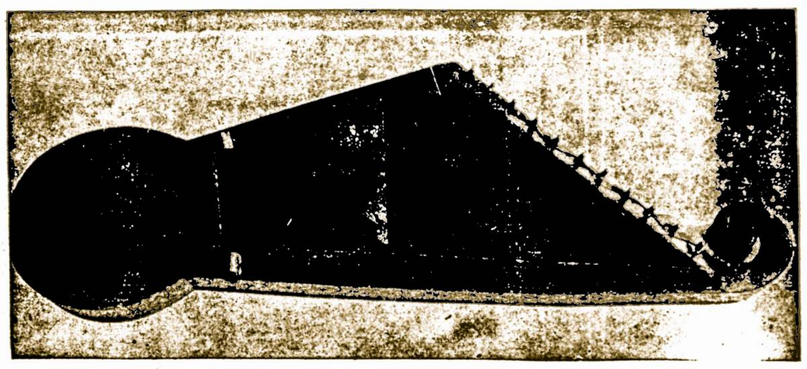

LIETUVIŠKAS MUZIKOS INSTRUMENTAS — KANKLĖS

Senovėje Lietuvos dainiai-vaidilos, savo brolius išleisdami į karą ir mušio metu keldami jų dvasią dainuodavo patriotines dainas, kanklėmis pritardami. Tai pats svarbiausias lietuvių tautinės muzikos instrumentas. Kai Lietuva buvo svetimųjų pagrobta, kanklės jau buvo pradėjusios nykti. Bet dabar jos vėl atgaivinamos ir vis daugiau imamos vartoti. Kanklių atgaivintoju laikomas dar tebegyvas senelis kanklininkas Pr. Puskunigis, dabar gyvenantis Skriaudžių bažnytkaimyje, Marijampolės apsk.

© NEWS-WEEK

NAUJASIS VOKIEČIŲ AMBASADORIUS

Šis vokiečių ambasadorius Baron Joachin von Ribbontrop yra pasitikėtinas Hitlerio draugas, perstatąs Reichą Šv. Jameso teismabuty, Londone, Anglijoje.

V. M. Čekanauskas

KAS MUS LAUKIA PO ATOSTOGŲ?

VASARĄ IR ATOSTOGAS PABAIGĘ GRĮŽKIM PRIE VILNIAUS VADAVIMO BARO VISI LIETUVIAI

Jau dienos trumpėja, vakarai ilgėja, vasara ir atostogos baigiasi; ruduo, tautos darbas mus laukia. Laukia mus darbas sostinės Vilniaus ir visų pavergtų kraštų vadavimas. Per vasarą mes pasilsėjom, protiniai ir kuniškai sustiprėjom, atgaivinom savo energiją, dabar pašvęskim nors mažą dalelę sukauptos savo energijos, nors mažą valandėlę savo laiko Vilniaus vadavimo propagacijai ir organizaciniai veiklai.

Lietuva ir pavergtieji lietuviai laukia musų akcijos. Vilniaus vadavimo reikalai nepasikeitė, pavergtųjų lietuvių politiška, ekonominė ir kulturinė buitis nepagerėjo, priešingai, kasdiena blogėja po lenkų okupacija, pavergtiems lietuviams butinai reikalinga pagalba. Mes, Amerikos lietuviai, nemažai galim pagelbėt jiems, palengvint jųjų sunkią vargų ir kovų naštą, mes negalim su ramia sąžine žiurėti bei klausyti jųjų skundų ir maldavimų, negalim palikti juos jųjų nelemtam likimui.

Blogėjant ekonominė buitis Lenkijoj, didėjanti netaikinga politinė padėtis Europoje, teikia mums viltį ir ruošia palankesnias sąlygas musų kovai su lenkais, žada lengvesnes sąlygas mums atvaduoti sostinę Vilnių, Švenčionių, Trakų, Gardino ir Seinų kraštus. Dabartinis momentas, tarptautinės politikos atžvilgiu, labai svarbus. Dabar mes privalom organizuotis, plėsti musų politišką Vilniaus vadavimo propagaciją, musų pareiga išnaudoti esamas sąlygas ir visas progas atvadavimui lietuviškų žemių, suvienijimui visų lietuvių į vieną tautinę vienetą.

Besiplėtojanti politiška ir ekonominė demoralizacija Europoj, verste verčia mus lietuvius, rimtai galvoti, praktiškai vaduotis ir telkti musų tautines pajiegas; ta padėtis Europoj verčia mus budėti, bukim pasirengę prie netikėtinumų ir palankaus momento žygiams į Vilnių. Dabar laikas visiems lietuviams, kur jie nebutų, vienytis ir stoti prie Vilniaus vadavimo baro. Tokią nuomonę turi musų nepriklausomi broliai, tokia nuomonė yra pas pavergtus rytinės Lietuvos lietuvius, laukiančius laisvės valandos, laimingesnio rytojaus — susivienijimo su nepriklausoma Lietuva. Tokia nuomonė, toks pasiryžimas privalo buti ir pas mus, Amerikos lietuvius.

Lietuva Stiprėja, Jos Santykiai su Kaimynais Gerėja

Musų sena tėvynė Lietuva pergyveno labai daug politinių ir ekonominių audrų per pastarus kelis metus, bet nebuvo parblokšta. Lietuviškas litas laikosi tvirtai, ekonominė buitis Lietuvoj gerėja, gerėja ir vidaus krašto politinė padėtis. Žodžiu, Lietuva stiprėja politiškai ir ekonomiškai, stiprėja ji ir užsienių politikoj. Nugalėjus savo kaimynų politiškas atakas, išlaikius ekonominę lygsvarą, atlaikę kaimynų spaudimą iš pietų ir vakarų pusės, dabar Lietuvos pozicija visais atžvilgiais žymiai geresnė negu buvo prieš porą metų.

Lietuvos santykiai su kaimynais Pabaltijoj, ypatingai su Latvija ir Estija geri; santykiai su Skandinavijos kraštais taipgi geri; laike pastarųjų kelių metų, Lietuvos santykiai žymiai pagerėjo su didžiąja Rusija, pagerėjo ir su vakarų Europos didžiulėmis valstybėmis. Lietuva labai daug laimėjimų gavo tarptautinės politikos atžvilgiu. Lenkų ir vokiečių pastangos suardyti Lietuvos vidujinę politišką ir ekonominę santvarką ir boikoto spaudimu subankrutinti Lietuvos ukio pramonę, pastatyti lietuvius ukininkus bankruto ir bado stadijon, buvo veltui. Dabar nuleido kardą žemyn Prusijos kardininkai, nusiramino ir Lenkijos Pulkininkai. Šie realųs faktai padrąsina mus siekti savo tikslo — Vilniaus atvadavimo.

Dabar musų pasiryžimas turi buti dar didesnis atvaduoti rytinės Lietuvos visus kraštus ir sostinę Vilnių. Negali buti kalbos ir abejonės, kad musų tikslas nepasiekiamas. Mes, Amerikos lietuviai, žinom iš praeities, kad savim pasitikėjimas, nesvyruojantis pasiryžimas labai svarbus faktorius musų tautos gyvenime ir musų laimėjimuose. Mes pasitikėjom savo iegomis kovodami už Lietuvos nepriklausomybę ir kovą laimėjom. Musų kaimynai ukrainai ir gudai nepasitikėjo savo iegomis, laukė sau kitų pagelbos ir užtarimo, jie pralaimėjo.

Mes suvaidinom labai svarbią rolę kovoje už Lietuvos nepriklausomybę teikdami pagelbą zavo tautinę kariuomenę, kuri ir suteikta paskola Lietuvai laike didžiojo karo ir po karo buvo vienas iš svarbiausių faktorių nulėmusių geron pusėn musų tautos likimą. Su musų medžiagine pagelba Lietuva suorganizavo tautinę karuomenę, kuri apgynė nepriklausomybę; musų paskolinti ir aukoti doleriai padėjo pamatą lietuviškam litui, kuris ligi šiai dienai laikosi tvirtai; mes padėjom atvaduoti sąvąjį pajurį ir Klaipėdos uostą. Visa tai atlikom tik per organizuotą ir vieningą savo veiklą. Mes savo pavyzdingu organizuotu budu veikdami įrodėm pasaulio tautoms, kad lietuviai pribrendę buti nepriklausoma tauta.

Dabar lieka mums suvaidinti svarbią rolę paskutiniam Lietuvos politinės dramos akte — rytinės Lietuvos atvadavime ir tuomi papildyti musų tautos istorijoj skirtą vietą musų nuopelnams. Mes, Amerikos lietuviai, seni ir jauni, privalom stoti prie Vilniaus vadavimo baro ir nuoširdžiai organizuotu budu veikti, teikti pagelbą viengiančiams kovoje už išlaisvinimą pavergtų lietuvių ir lietuviškų žemių. Ir jei mes atliksim savo pareigą, tai anksčiau ar vėliau, Vilnius, Švenčionys, Trakai, Gardinas ir Seinai bus atvaduoti, ten plevėsuos Lietuvos trispalvė vėliava.

Nenuleiskim Rankų Žemyn Tol, Kol Vilnius Neatvaduotas

Neabejoju, kad didelė daugumа Amerikoj gyvenančių lietuvių geidžia matyti suvienytą Lietuvą, atvaduotą Vilnių. Bet dėja, musų tautiniam visuomeniškam gyvenime senai viešpataujanti apatija; tautinis marumas ne vieną Amerikos gerą lietuvį, nes tik piktiną, bet verčia manyti, kad atgaivinimas lietuviškos akcijos ir tautinio bei kulturinio veikimo visiškai neįmanomas. Man rodos, kad tokia mintis klaidinga.

Tiesa, musų visuomenėj senai viešpatauja apatija, priežastis to yra aiški: tai išdava musų vadų ir musų spaudos organų antipatijos, partinių ginčų ir polemikų. Šie nemalonųs faktai neginčinami, labai žalingi musų tautai, nes stovi ant kelio musų tautinio solidarumo.

Taipgi, reikia pasakyti, kad musų didžiulių organizacijų vadai laikraštininkai, budami siauro partinio nusistatymo fanatikai, savo netaktingu veikimu ir nusistatymu sudarė apatiją musų tautiniam ir organizaciniam gyvenime. Žinau, kad tokis mano pareiškimas nepatiks kaip kuriems priešaky organizacijų ir spaudos esantiems vadams, tačiau šį teisybės faktą žino visuomenė, mato kiekvienas rimtas lietuvis ir piktinasi esama padėčia.

Gana mums apatijoj gyvent! Gana partinių rietenų! Meskim šalin žalingus partinius veiksmus, taisykim klaidas, padėkim į šalį asmeniškas ambicijas ir nesutikimus. Musų Tautos aukščiausias idealas, svarbiausias tikslas yra rytinės Lietuvos žemių atvadavimas, visų lietuvių suvienijimas į vieną tautinę vienetą privalo buti pirmoje vietoje. Vilniaus vadavimo dirva plati visiems lietuviams, nepaisant jų politinės pasaulėžiuros skirtumų, prieinama; Vilniaus vadavimo idėja sudaro galimybės visiems lietuviams bendradarbiauti.

Reikalinga Rimta Visų Lietuvių Akcija

Pasiekimui musų tautos aukščiausio tikslo — rytinės Lietuvos žemių atvadavimo, mums butinai reikalinga rimta plati visuomeniška organizacija. Vilniaus vadavimo propagacijos plėtimui Amerikoje butinai reikalinga visų lietuvių bendra akcija. Kaip to pasiekti? Kame šansai įkurti visuomenišką Vilniaus vadavimui organizaciją?

Į šiuos klausimus tenka atsakyti sekančiai: praktiškai rupinantis rytinės Lietuvos vadavimo reikalais, mes, Amerikos lietuviai, turim galimybės įkurti milžinišką organizaciją ir joje sutelkti musų visuomenę. Mes turim lietuvių kolonijose draugijas, klubus ir kuopas, bendrai organizuotų lietuvių yra nemažiau kaip 50,000; sujungus šias organizuotas vienetas — draugijų, kuopų ir klubų narius į bendrą Vilniaus vadavimo akciją, mes galim sudaryti milžinišką organizaciją ir per ją didelius darbus atlikti, plačiu mastu Vilniaus vadavimo idėją propaguoti ir sukelti milžinišką kapitalą.

Mano nuomonė, butinai reikia išjudinti lietuvių kolonijų draugijų, klubų ir kuopų veikėjus — viršaičių akciją; šie žmonės yra toji ašis, ant kurios sukasi musų lietuviško vežimo ratai. Vilniaus vadavimo reikale organizacinė veikla jau yra išbandyta. Po apsilankymui Amerikoj VVS Pirmininko, prof. M. Biržiškos, musų kolonijose tapo iškelta iniciatyva steigti VVS skyrius; kur atsirado rimta iniciatyva pas darugijų veikėjus, tenai tapo įsteigti VVS skyriai. Pavyzdin: Hartforde, Lietuvių Darbininkų S-gos 6-tos kuopos nariai savo susirinkime iškėlė iniciatyvą, butent, nutarė sušaukti vietos draugijų, klubų ir kuopų atstovų konferenciją. Tas sumanymas rado entuziastišką pritarimą, įvyko draugijų atstovų susirinkimas, kuriame apkalbėjus Vilniaus vadavimo reikalus, buvo įsteigtas VVS skyrius, kuris pasekmingai veikia per pastarus 5 metus. Yra ir daugiau tokių atsitikimų.

Šitokiu budu butų galima įsteigti kelis šimtus VVS skyrių Amerikos lietuvių kolonijose; šitokis budas yra prieinamiausias ir lengviausias sudarymui milžiniškos Vilniui Vaduoti S-gos Amerikoje. Bet šituo reikalu privalo rupintis vietos (kolonijos) lietuviai veikėjai. Jei kiekvienoj didesnėj lietuvių kolonijoj butų padaryta bendras draugijų atstovų susirinkimas, aš esu tikras, kad tenai įsikurtų VVS skyrius ir jame butų visų srovių lietuvių bendradarbiavimas, tokiu budu butų pritraukti visi organizuoti lietuviai prie Vilniaus vadavimo baro, atsirastų kelėtas šimtų VVS skyrių, kurie atstovautų nemažiau 50,000 Amerikos lietuvių! O per VVS skyrius butų galima pasiekti ir patraukti kitą tiek Amerikos lietuvių kurie neorganizuoti, atsitolinę nuo lietuviško visuomeniško veikimo. Tada galėtume parodyti pasauliui ir lenkams savo rimtą akciją, tada galėtumem pa remti Lietuvos visuomenę atvadavimui rytinės Lietuvos kraštų.

Musų Tikslas Aiškus; Mes Turim Geras Progas

Vilniaus vadavimo problemos visas puses išaiškino mums VVS Pirm. Prof. M. Biržiška, lankydamasis Amerikoje. Vėliau dar pakartojo, aiškinimus papildė gerb. Kan. F. Kemėšis, Agranomas p. Vitkus ir rašytojas p. Babickas, apsilankydami lietuvių kolonijose. Žodžiu, musų tikslas Vilniaus vadavimui labai aiškus, mes turim geras progas, stinga mums tiktai vieningos rimtos organizuotos akcijos, bendro susitarimo išjudinimui veiklos; musų visuomenė pritaria, remia Vilniaus vadavimo idėją, tik musų vadai, partiniai renegatai tebestovi nuošalai, o be jųjų pritarimo, be spaudos organų vieningo šiuo reikalu nusistatymo, organizacinis veikimas yra blaškomas.

Dabar yra proga išjudinti organizacinį, VVS skyrių steigimo veikimą, nes mes turim VVS įgaliotą atstovą ypatoje gerb. p. V. Uždavinio, kuris viešėdamas pas mus ir besirupindamas VVS ir pavergtų lietuvių žemių vadavimo reikalais, labai daug padėtų mums organizaciniam darbe. Gerb. V. Uždavinys yra VVS organo "Musų Vilnius" redaktorius, VVSCK narys, labai nuoširdus, aktingas žmogus, nuosėkliai žino visas puses sostinės Vilniaus vadavimo problemos; tatai pasinaudokim jo misija, rengkim jam prakalbas ir paskaitas, šitu reikalu privalo rupintis lietuvių kolonijose drjos ir klubai. Vilniaus vadavimo idėjos vėliavą turim iškelti Amerikoje.

Organizaciniai veiklai daugiausia padėti gali musų draugijų, klubų ir kuopų viršaičiai, musų lietuviškų parapijų gerb. klebonai ir jų padėjėjai, kurie stovi priešaky musų lietuviškų kolonijų visuomenės. Tatai labai pageidaujam, kad gerb. klebonai, draugijų ir klubų veikėjai, visi geros valios lietuviai rimtai susidomėtų ir imtusi aktuališko darbo įsteigimui VVS Amerikoj. Budėkim, rupinkimės visi, atminkim, kad dabartinis momentas labai svarbus. Tarptautinės politikos atžvilgiu, mes privalom buti pasirengę prie netikėtinumų. Naujas sukrėtimas Europoj neišvengiamas, keisis dar kartą Europos šalių rubežiai. Tatai, bukim prisirengę prie tos valandos ir dienos, atminkim, kad laikas ruošia musų tautai laimėjimus, palankias sąlygas atvadavimui rytinės Lietuvos kraštų ir sostine Vilnium. Bukim pasirengę žygiuoti į Vilnių, budėkim, saugokim lietuvių tautos nepriklausomybę.

LIETUVIAI!
SKAITYKITE ir PLATINKITE
AMERIKOS LIETUVĮ

LIETUVIAI!
SKAITYKYT ir PLATINKIT
AMERIKOS LIETUVĮ

NACIŲ PROPAGANDA AMERIKOJE

Nacių agentams pradėjo nesisekti. Kongresmonas Samuel Dickstein iškėlė viešumon tulo Harold C. Keyes, detektyvo, pasisiųlymą naciams tarnauti ir paskelbė laikraščiuose detektyvo laišką, kuriame jisai giriasi ant kiek jisai yra su žydų suktybėmis susipažinęs, ir pareiškia, kad jeigu naciai jį nusisamdytų, tai jisai jiems neįvertinamą naudą atneštų.

Kongresmonas Dickstein paskelbė ir nacių agento atsakymą, kuriame Vokietijos Pasiuntinybės sekretorius d-ras Richard Paulig detektyvui Keyes rašo, kad jisai kreiptusi tuo reikalu į North German Lloyd'o kompanijos kapitoną Drexel, kuris čia Amerikoj nacių propagandą veda.

Man asmeniai apie minimą reikalą jau anksčiau buvo žinoma. Mano agentai tuomet sekė Black Tom, Kingsland (N.J.) ir kitas vokiečiu sabotažo bylas, kurios buvo rengiamos Mišrosios Komisijos, Washingtone, nagrinėjimui. Ir tuomet mano rankosna papuolė labai įdomus dokumentas, kuris buvo to paties detektyvo Keyes pagamintas ir **Aukščiausioms ypatoms** Washingtone adresuotas.

Tame savo pareiškime detektyvas Keyes tarp kitko rašo, kad jam yra žinoma buk automobilių dirbėjas Henry Ford ir jo draugas William Randolph Hearst yra Jungtines Valstijas įsikinkę savo asmeniškai naudai. Keyes tvirtina, kad Henry Ford turįs savo agentus kiekviename valdžios departamente ir kad jam esą žinoma kiekvienas valdžios nutarimas, kiekvieno ministerio planai. Kuomet Fordas prie žydų kibo ir galų gale saunagus nudegė, tai buvęs Jungtinių Valstijų Slaptosios Tarnybos viršininkas, A. C. Palma, Fordas iš tos neužvydimos buklės išgelbėjęs; praskynęs Fordui kelią į susitaikymą su žydais. Fordas, kai žinoma, žydų atsiprašė, teisindamąsis tuom, kad jam nebuvę žinoma, ką jo savaitraščio "Dearborn Independant" redaktorius, C. P. Cameron apie žydus rašęs. Jam (Fordui) rodėsi, kad tai, kad Cameron apie žydus rašė buvo paremta faktais. Pasirodė vienok, kad viskas, kas "Dearborn Independant" buvo rašyta, buvo daroma tikslu žydų įžeidimui.

Visą tą anti-semitišką propagandą varė Fordo sekretorius Ernest G. Liebold, Prusų kilmės amerikietis. Jisai davė Sergejo Niliaus "Velikoye v Malom" (Didelė mažame) į anglų kalbą išversti ir veikalą, pavadinęs "Zijonistų Protokolą", išleido knygutės formoje. Tą veikalą Liebold įgijo nuo ruso monarchisto Boriso Brazolio, kuris veikalą gaminant imdavo iš Fordo kompanijos po $1,200 į mėnesį. Kiek vėliau Liebold savo darbdavio Fordo pinigais davė veikalą "The International Jew" (Tarptautinis žydas) keturiuose tomuose atspausdinti ir išsiuntinėjo tuos nuodus po visą pasaulį. Niekur tos anti-semitiškos knygos neturėjo tokios pasekmės kaip Vokietijoj. Hitleris į tuos "protokolus" ir "Tarptautinį žydą" taip tiki, kaip krikščionis į bibliją, arba mahomedonai į koraną.

Nepaisant, kad "Protokolai" jau senai buvo tikron švieson iškelti, bet Hitlerio supratime jie pasilieka "šventa teisybė". Nepaisant, kad pernai Berne, Šveicarijoj, teisme dalykas buvo nagrinėtas ir pripažintas falsifikacija, bet Hitlerio neįtikino: žydai, girdi, bando visą pasaulį užvaldyti. **Casmir Pilėnas Palmer**

New York, N. Y.

IŠ LAIKRAŠČIU

T. J. ALKSNIS SOVIETŲ ORO LAIVYNO VADAS

Europoj daug kalbama apie neišvengtiną vokiečių-rusų karą. Šiomis dienomis Hitleris padidino savo armiją iki 1 mil. žmonių apsigynimui neva nuo bolševikų pavojaus.

Sekančią dieną Rusijos vadai perspėjo raudonosios armijos kareivius buti pasirengusiais. Oro laivyno vadas, lietuvis iš Kauno, Tamas J. Alksnis, kurio žinioj yra 3000 orlaivių priminė savo lakunams, jog neužilgo jiems teks kovoti "už gimtą šalį, partiją ir vadus".

T. J. Alksnis kaip ir Lenkijos J. Pilsudskis gimė Lietuvoj, bet dabar tarnauja svetimiems.

* * *

KODĖL VOKIEČIAI GERINASI LIETUVAI

Vokiečių spauda liovėsi pludusi Lietuvą ir pradėjo žmoniškiau kalbėtis. Hitlerio pagelbininkai gi sutiko pasirašyti net prekybos sutartį ir sulaikyti nazistų konspiracijas Klaipėdoj.

Iš kur atsirado toki staiga vokiečių mielaširdystė? Paprastas dalykas — Hitleriui Lietuva reikalinga kaip durys į Rusiją. Sustiprinęs savo kariuomenę, Hitleris neišvengtinai susidurs su sovietais. Vienintelis kelias į rytus, tai per Lietuvą.

Jeigu vokiečiams pasisektų geruoju prikalbėti Lietuvą perleisti jų armiją, tuomet jie išvengtų daug nemalonumą su pasaulio opinija ir tautų sąjunga, kurios narių yra Lietuva. Hitleris nenori pakartoti kaizerio klaidą, kuris priverstinai žygiavo per Belgiją ir pralošė karą.

Sandara

Mirė "Martyno Skroblo" Autorius

Kas Amerikos lietuvių gauna Šaulių Sąjungos organą "Trimitą" tas tikrai yra skaitęs gražių beletristikos raštų, tame organe per ištisą metų eilę spausdintų, kuriuos rašė Vladas Andriukaitis... Dėja, skaudančia širdi tenka pranešti Amerikos lietuvių visuomenei, kad jauna ir gabi plunksna daugiau nebeturtins "Trimito" puslapių, daugiau neberašys mums Vl. Andriukaitis-Varguolis... Liepos 31 d. negailestingoji mirtis prisidengus vidurių šiltinės skraiste išplėšė jauną, talentingą lietuvį rašytoją ir žurnalistą...

Jis brangus mano draugas, jis brangus ir visai lietuvių tautai. Išvykdamas Amerikan, atsisveikindamas su Vladu, niekad netikėjau, kad turėsiu prisiminti dabar jį jau kapuose esantį. Labai skaudu, nes jis taip reikalingas Lietuvai, dar tik pradėjęs dirbti ir tiek žadėjęs dirbti.

Vl. Andriukaitis ne tik kulturos darbuotojas, ne tik rašytojas, bet ir patriotas kovotojas šaulių eilėse. Visiškai jaunas budamas, 17 metų jaunikaitis jau kovojo su besiveržiančiais Lietuvos žemėsna lenkais 1920 metais. Ir iš kovotojų eilių nepasitraukė ligi mirties. Kaip "Trimito" antrasis redaktorius labai domėjosi pavergtųjų vilniečių kovomis ir daug rašė apie tas kovas, plačiai informavo savo skaitytojus Vilniaus reikalais.

Sveikatos Skyrius

Plaučių Džiovininkai

(Pagal dr. A. Montvydą)

Kitose kuno dalyse džiova nėra tiek įsiplatinusi, tiek pavojinga ir gydymas įvairesnis.

Beveik visi džiovininkai apsikrečia vaikais budami, kosėjimu, čiaudėjimu ir kitaip parėjo bakterijų, beveik nėra progos vaikui ligos išvengti. Todėl begalo svarbu, kad vaikai su džiovininkais negyventų. Dar blogiau, jeigu motina arba tėvas turi džiovą. Ligos vaikas nuo jų nepaveldėja bet silpnumą paveldėja, todėl jis yra gera dirva džiovai. Suaugusiems džiovininkams nėra tiek pavojingas, jeigu tik jis nesispiaudo bet kur, nekosi ir nečiaudi kitiems į veidą.

Jeigu beveik visi džiovininkai yra gavę ligą budami vaikais, suprantama, kokis didelis vaikų skaičius ja serga.

Silpnesiųjų liga pasireiškia matomai: kosėjimas, apetito nebuvimas, nuovargis ir t.t. Kiti ir miršta po kelių metų. Didžiuma tačiau užauga vyrais ir moterimis kol liga pradeda juos piauti. Vaikų atsakomybė ir rupesčiai menki, darbas paprastai nesunkus maistas ir poilsis užtikrinti, jie praleidžia daug laiko atvirame ore ir saulės šviesoje. Užaugę jie turi rupintis pragyvenimo reikalais, prasideda meilės ir kovos, jeigu įtempimas, įvairus nuskriaudimai: sveikata silpnėja ir ramiai tunojusi plaučiuose džiova ima veikti.

Daugiau kaip du trečdalius visų džiovininkų sudaro žmonės tarp 16 ir 45 metų amžiaus. Jeigu visą amžių jie butų galėję gyventi kaip vaikai, liga gal nebutų pasireiškusi ir daugeliui butų dingusi. Suaugusio žmogaus lytinis, ekonominis, socialinis ir psichinis gyvenimas pasikeičia. Jauno žmogaus norai dideli, pasirįžimai ir pasiaukojimai neišmatuojami. Meilė, pinigai, socialiai pasižymėjimai, klaidos, nepasisekimai, — apie sveikatą "nėra kada" rupintis. Kiekvienas jaunas žmogus mano turįs jos apščiai. Šokiai jį masina labiau negu tyras oras. Sutrumpintas miegas ir poilsis, nereguliarus valgymas pasidaro papročiu.

Tiesa, jaunų žmoniu organizmas veiklesnis — fizioligines funkcijas daro tobuliau, bet kovai prieš džiovą atsparos daugiau sename organizme.

Kiekvienas jaunas ž m o g u s prieš stosiant gyveniman savarankiai kovoti už buvį, privalo žinoti, ar jis neturi plaučių džiovos. Turintieji privalo taip sureguliuoti savo gyvenimą, kad nepakurščius jos veiklumui.

Yra žmonių, kurie sako, kad neštumas yra vaistu prieš džiovą. Mat, daug moterų tuomet šiek tiek nutunka. Bet žinoma, kad reta džiovininkė išgyvena iki trečio arba ketvirto kudikio, gimdymas ir žindymas žymiai paskatina džiovos pletimąsi.

Nė vienas nuoširdus gydytojus nepatars džiova turinčiai merginai tekėti už vyro. Jeigu bent vyras butų išmintingas, nuolaidus ir suteiktų išteklių gyventi. Ištekėjusios moters atsakomybės ir pareigos žymiai pasididna. Dažnai mergina, kuri tarsi džiovos neturėjo, pradeda ja sirgti po ištekėjimu.

Jeigu džiovininkas mano, kad išsigydymo nėra, neužsimoka ir laiko su juo gaišinti. Bet kurie turi vilties pasveikti ir gydosi išgydomi. Prieš ligą tikrų vaistų nėra, bet jos valdymui yra.

Jeigu tik ligonis pasitiki, gydytojo klauso, nėra taip jau sunku jį išgydyti. Kol ligonis pasitiki, dalykai geri. Pastebėta, kad visi išradimai "džiovos gydymui" per tulą laiką džiovininkams gelbėti, nors ten nieko gero nėra: viltis ir pasitikėjimas čia veikia.

Be simptomų kontroliavimo vaistais ir kitomis priemonėmis, vienintėlis gydymo budas ligonį sustiprinti. Tam reikalingas proto ir kuno poilsis, tyras oras, saulės šviesa, tinkamas maistas ir paties ligonio noras ir viltis pasveikti.

Manoma, kad jei džiovininkai pradeda tukti, tai jis jau sveiksta. Kelių svarų lašinių užaugimas visai nereiškia, kad jis jau stipresnis arba kad plaučiai taisosi. Jeigu ligonio apetitas nėra dingęs pradėk jam duoti maisto perviršį ir jis tukti pradės. Užtat ir bandoma džiovininkams valgį varu kimšti. Kadangi pas juos virškinimas yra kiek suiręs prasideda visokie nemalonumai dėl persivalgymo.

Mėsa, kiaušiniai, varškė sviestas, pienas, vaisiai, daržovės ir iš javų valgiai — turi buti jo maistas. Jis gali valgyti viską, kas yra gera ir sveikam žmogui. Tik actas ir kiti panašųs daiktai nėra patartini.

Jeigu džiova pasiekia skrandį ir žarnas, tuomet dar blogiau, nes dvigubai reikia prieš ją kovoti. Tai kurie sergantieji plaučių džiova vėliau ar anksčiau gauna ją ir į žarnas. Daugelis galėtų to išvengti, jeigu atkosėtų skreplių. Juose yra milijonai ligos mikrobų. Per tulą laiką žarnose jie gali gauti galą, bet gali užkliuti ir įsigyventi.

Kiekvienas džiovininkas turėtų gydytis ligoninėje bent kokį laiką. Ne tai, kad ten butų geriau jo sveikatai, o kad pasimokinus. Ten yra tvarka ir duodami paaiškinimai. Net senesnieji ligoninių gyventojai pasidaro naujųjų mokytojais. Sugrįžęs namo ligonis ne tik pats nusimano, kaip tinkamai gydytis, o ir kitų neapkrečia, nes yra išmokęs atsargumo ir jau tiki, kad džiova yra apkrečiama liga. Pabuvusieji ilgiau gerokai pasimokina apie džiovą, aplamai apie sveikatą.

Šiaip, džiovininkas gali gydytis namie. Dažnai namie jis jaučiasi geriau, valgo su didesniu apetitu, miega ramiai ir pasidaro įvairių patogumų, kurių kitur išvažiavęs neturėtų.

Keliavimas gydytis patartinas tik tiems, kurie turi ištekliaus. Jeigu ligonis turės rupintis apie iškasčius, sveikiau jam bus namie.

Švitinimas saulės spinduliais yra geras daiktas tik ligos pradžioje. Kai liga pažengėjusi arba esama pavojaus gauti kraujo pludimą iš plaučių, švitinimai saulės spinduliais tiesiai pavojingi. Ligonis privalo iš gydytojo sužinoti, kuomet jam leistina ir kuomet draustina švitintis saule.

Oro leidimas krutinėn, kad suplojus arba sukritinus vieną plautį (dešinėje arba kairėje pusėje) jau senai vartojamas. Šitas gydymo budas duoda labai džiuginančių pasėkų, jeigu vartojamas tinkamai parinktuose atsitikimuose.

Arėjas Vitkauskas

Kaip jis pats buvo persisunkęs karšta tėvynės meile, taip ir jo raštai, jo knygos perdėm artimos lietuviškai širdžiai. Ar skaitysite jo "Žvalgo Užrašus" ar "Audrą Žemaičiuose", ar "Kovų Aidus", ar "Kruviną Laisvę" ar paskutiniąją jo knygą "Martynas Skroblas", kurioje jis gražiai aprašo Mažosios Lietuvos lietuvių gyvenimą, — visose tose k n y g o s e ir straipsniuose "Trimite' ar "Musų Vilniuje", kur jis man redaguojant draugiškai parašydavo, visur juntama graži lietuviška širdis, skaisti lietuviška mintis, tėvynės meilės kupinas žodis...

Mirė Vl. Andriukaitis 33-čius metus eidamas, pačioje pražydusioje gyvenimo vidukelėje. Paliko nebaigtas rašyti literaturos temas, paliko nebaigtus skaityti Amerikos lietuvių laikraščius, kuriais jis savo redakcijoj buvo apsivertęs ir kuriuos gyvai sekdavo, nes nesvetimi jam buvo užsieniuose gyvenantieji lietuviai. Paliko savo 5 metų sunelį, kuriuo taip labai didžiavosi, tėviškai rupinosi ir džiaugėsi...

Rugpiučio 2 d. vakarą laikinosios sostinės Kauno kapinės priglaudė jauną keleivį amžinam poilsiui, kur palydėjo jį šauliai, draugai rašytojai žurnalistai ir didelis burys jo gerbėjų-skaitytojų.

Mėgstantiems lietuvių literaturą skaityti Amerikos lietuviams patarčiau įsigyti visus jo raštus, čia aukščiau minėtas knygas. Išrašyti jas galima iš Šaulių Sąjungos (Laisvės al. 20, Kaunę). Tuo skaitytojai pagerbs jauno rašytojo atmintį ir ras nemažai peno savo lietuviškai širdžiai.

V. Uždavinys

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

Gerb. Kazanavičienei, Lietuvoje. Musų bendradarbio Arėjo Vitkausko duotu Tamstos adresu "Amerikos Lietuvį" siuntinėsime be pertraukos — kviečiame spausdinti savo parašytuosius ir naujus kurinius.

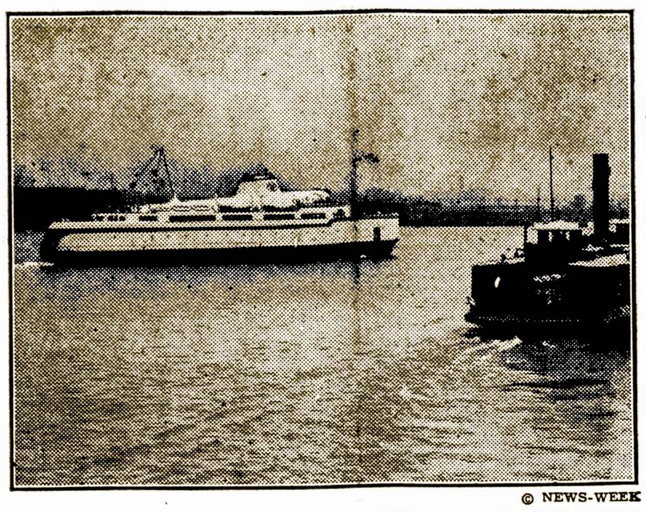

© NEWS-WEEK

SENASIS IR NAUJASIS PERPLAUKIMO PATARNAVIMAS

"Princess Annie", naujovinis srovinis laivas, kuris patarnauja šiaur-pietinio vandenyno susisiekime, skersai Chesapeake Ilankos tarp Cape Charles ir Norfolk, Va. Laivas turi 260 pėdas ilgio ir perveža 80 automobilių ant syk.

APIE ĮVAIRIUS DAIKTUS

Kokiu Budu Galima Greitai Praturėti

Vienas anglų laikraštis atspausdino įdomų straipsnį, kaip galima butų žmogui praturtėti ir teisingu budu, neskriaudžiant savo artimo. Anot jo, praturtėti yra labai daug budų, tik reikia pasiryžimo ir ištvermės. Laikraštis skelbia savo receptą.

Dabar daugelis žmonių negali skaityti knygų del silpnų akių. Be to pačiam skaitant knygą, dažnai nesuprantama knygos rašytojų mintis. Jei kas išrastų kalbančią knygą, kuri palietus jos lapus, gražiai ir aiškiai kalbėtų, tas galėtų uždirbti milijonus.

Dabar popieris gaminamas iš medžio. Todel jis labai brangus, o jo gamybai naikinami miškai. Kas išrastų patogų ir tikrą budą gaminti popierį iš žolės, tas tuojau pasidarytų turtuoliu.

Dabar labai dažnai įvyksta lėktuvu nelaimės, nuo kurių žuva daug turto ir žmonių gyvybių. Jei kas išrastų tokius lėktuvus, kurie tikrai butų nepavojingi ir saugųs nuo nelaimių, tas galėtų susikrauti milijonus iš to išradimo.

Dabar pasaulis naudoja karštą elektros šviesą, todėl 95% elektros jėgos pražuva veltui, nes šviesai išnaudojama tik 5% tos jėgos. Kas išras šaltą šviesą, tai galės laimėti milijonus.

Greitai galėtų pasidaryti turtuoliais tie žmonės, kurie galėtų išrasti dar šiuos žmonijai labai reikalingus dalykus: Automobilį be stabdžių kuris galėtų važiuoti tiesiai ir į bet kurį šoną. Tokią šviesą, kurią galima butų matyti didžiausioje tamsoje ir tirščiausiame ruke. Nes tokia šviesa apsaugotų laivus nuo susiduri mų, sumažintų traukinių nelaimes ir daug kitos naudos atneštų. Kas išras budą persiųsti elektrą į didelius atstumus, neišeikvoant elektros jėgos persiuntimui. Nes dabar teikiant da pagaminti dirbtinį maistą, tolė jos dalis išseikvoja be naudos. Pagaliau, labiausiai praturtėtų tas išradėjas, kuris surastų buišeikvojant elektros jėgos perkį, kuris atstotų riebalus, mėsą, kiaušinius, butų sveikas, lengvai virškinamas, ilgai negendąs ir, kas svarbiausia, nesunkus. Žodžiu, kad butų toks maistas, kurio mažytis kąsnelis galėtų atstoti keletą svarų dabartinio maisto. Kaip matome, praturtėti budų yra labai daug, bet ne visiems jie įkandami. — **Lietuvis**

PAGERBKIM ŠEVČENKĄ!....

Pagerbkim Ševčenką, žymiausį poetą
Ukrainos Kazokų karių;
Kur's buitį turėjo pašėlusiai kietą,
Dainuojant del savo brolių.
Kur's savo tėvynę, kur gimė ir augo
Ir ilsis joje amžinai,
Nemėgstant maskolių nei lenkiško raugo
Ukrainą mylėjo karštai.
Kur's troško tėvynei, nors tiesa, tik lyra
Ir plunksna laisvę iškovot;
Pagerbkim viengenčiai, tą kilnųjį vyrą
Jo žygius reikia apdainuot.
Nors jis nėra musų, bet yra dievaičiu,
Jo vėlė skrajoja aukštai,
Tai del jo lai skamba ir dainos žemaičių
Ir genčių musiškės tautos.
Lai skamba mus' dainos kaip ta audružė,
Pagarbai Ševčenkos vardo,
Nors gul' jis ten kur Dniepra sau užia
Ir krantus savuosius ardo.

* * * *

Jam tenka garbė ir nemarybė!...
Ir už kaimiečių kovas, liuosybė;
Baudžiavos jungą naikino, laužė,
Pančius vergovės kaimiečių daužė.
Tai ir ne laiku del to jis mirė,
Visi pagerbkim tąjį didvyrį!
Kaip gerbiam Romos garsų Spartaką,
Kuris link laisvės praminė taką...
Arba mes dievinam Sunų Marijos,
Kuris už laisvę mirė savos žmonijos;
Ne vien tik kuno — dvasios taipogi,
Gerbkim Ševčenką, nebukim blogi.
Giedokim del jo net ditirambą*),
Lai kilnas vardas jo visur skamba,
Kaip mus' Maironio, arba Vaižganto,
Arba italų poeto, Danto.
Kur's Beatricą, grožę italų,
Gerbė kaip deivę, tiesiog be galo...
O ir be krašto, kaip mama vaiką,
Myli, praradus tame net-gi ir saiką.

Kazys Vidikauskas

---

*) Ditiramba — liaupsės giesmė.

PRIERAŠAS — Ukrainiečių kuo žymiausias poetas, Tarasas Ševčenko,, kurį ukrainiečiai myli ir gerbia tiesiog kaip dievaitį, gimė 1814-se metuose, 9-tą kovo; o mirė Petrapily 10-tą kovo, 1861-se metuose. Bet jį jo draugai, jam prašant prieš mirsiant, palaidojo jo tėvynėje — Ukrainoje. **K. V.**

STATE OPTICIANS

NEAPRIBOTA GARANTIJA!

AKINIAI

Pilnai Pritaikyti

12 STILIŲ

Valstybės Optikierių Nuolatinis Pasiulymas inima — Pirmos Rušies Vieno Reginio Baltus Lensus — padaryti musų nuosavos labaratorijos rėmuose, 12 stiliuose, taipgi be rėmų arba oksfordo stiliaus ir su EKSPERTO OPTIKIERIAUS PRITAIKYMU.

$5 KREDITU

Mokėkite Tiktai 50c Kas Savaitę

Atlankykite Savo

STATE OPTICIANS

Optical Specialists

Building Chase 44 Front St. Tel. 5-0521 Worcester

Paklauskite Apie Musų Nemokamą Apdraudą Už Sulaužymą

Kada Atsirado Laivų Vardai?

Panašiai, kaip nėra žmogaus be pavardės, taip negalima įsivaizduoti ir laivo be vardo, ypač dabar, kai taip platųs ekonominiai šantykiai tarp tolimiausių pasaulio kraštų.

Laivų vardai atsirado gilioje senovėje. Yra žinoma, kad senovės graikai savo laivams duodavo simboliškus dievų vardus ir jų statulomis tuo laivus papuošdavo. Taip pat savo laivams vardus teikdavo ir geriausieji šiaurės jurininkai — vikingai. Tačiau tikras pirmąsias žinias apie laivų vardus turime tik iš XI amž. Kristui gimus. Iš tų laikų yra užsilikę laivų vardai: O l a f o Frygvassono "Robak-Snok" ir Vilhelmo Normandiečio "Mara", kuriuo jis buvo išvykęs užkariauti Anglijos. Nuo tų laikų kronikos kaskart dažniau mini laivų vardus ar dalyvaujant pastariesiems juros kautynėse, ar paskendus, ar ištikus avarijai. Tuo pat laiku atsiranda tikslesnių žinių apie laivų dydį, pavidalą ir statybą.

Pirmosios žinios apie laivų krikštą yra iš 1418 mt., kada kronikininkai užrašė kad Bangoro vyskupas palaimino pastatytą Southamptone laivą, pavadintą "Grace a Dieu", prieš jo pirmą kelionę. Sunku tvirtinti, ar toki papročiai ir anksčiau buvo, nes tik XVIII amž. laivų švenitinimo ceremonijoms pradėjo teikti didesnės reikšmės ir surašinėti laivų krikšto aktus.

Velnių Reikalai

Dabar yra toks nenormalumas: velniais galima svaidytis, kiek nors, o į jį nieko sviesti negalima... Nebe tie laikai! Gerai buvo ponui Liuteriui, (kuris savo kalėjime Vartburgo pilyje paleido rašaline į velnią, kad tuomet dar ši juodukų veislė nebuvo išnykusi!... O dabar — ji visiškai išnyko! Kad ir kažin kaip tau dantį skaudėtų, negausi jokio velnio, į kurį paleidus grafiną nuo vandens, nustotų dantį skaudėti... Netaip buvo pono Liuterio laikais! Geri laikai buvo, kad kur juos šimts!... Dabar žmonės tik velniais svaidytis gali, o į jį nieko paleisti negali, nes... velnių nematyt! — Na, o kaip gi su tuo, kad velniais svaidomasi? — gal paklausite jųs. Atsakymas paprastas:

— Mat, svaidytis galima ir neapčiuopiamu daiktu, o jau į ką sviesti — turi turėti aiškų adresą. Tą jau senai žino visos žmonos.., kurios netik rašalinę ar grafinę nuo vandens, bet ir kėdę neretai į savo "pusę" paleidžia...

Dr. rerum plunxnae

Laiškai nuo "Amerikos Lietuvio" Skaitytojų

"Brangus Redaktoriau: —

"Prisiunčiu išparduotus tikietus. Labai norėčiau imti dalyvumą "Amerikos Lietuvo" piknike, bet gyvenimas mano tolimas. 'Amerikos Lietuvis' yra man brangus laikraštis, geriausias už visus kiek leidžiama Amerikoj.

"A. Vainauskas, Amsterdam, New York".

"Gerbiamoji Redakcija: —

"Aš Jusų prašymą išpildžiau, pasidarbavau ir išpardaviau savo draugam išlaimėjimo tikietus del metinio 'A. L.' pikniko, kurs įvyks rugsėjo 6-tą dieną.

"Frank Butler, Duquesne, Pa."

"Gerbiamas Tamsta: —

"Prisiunčiu Jums išparduotus tikietus. Manome atsilankyti į Jusų pikniką, rugsėjo 6-tą dieną. Pereitais metais šituo laiku buvome senoje tėvynėje Lietuvoj, atlankyt savo tėvelius ir gimines.

"J. Litvinas, Hartford, Conn."

"Gerbiamieji: —

"Valio! Valio! Visi į 'Amerikos ietuvio' pikniką! Aš irgi atvažiuosiu. Susikvieskite darbščias lietuvaites į pagelbą — atvešiu visoms po gražią gėlę. Šiame laiške rasite išparduotus tikietus.

"Vincent Žukaitis, Providence, R. I."

"Maloni Redakcija: —

"Čia pasiunčiuį Jums tikietukų galiukus ir primenu Jums, kad čia lietuvių ukininkų daug nėra ir tie patys labai išsiskirstę ir suamerikonėję. Taigi čia neįmanomas lietuvybės plėtimas.

"M. Padolskis, Hunlocks Creek, Pa."

"Gerb. 'A. L.' Administracija:—

"Šiuomi pranešu, kad neturėjau kam išparduoti tikietus, todel parašiau visus sau. Prisiunčiu viską šiame laiške.

"J. Andriejauskas, Bronx, New York".

"Gerbiamieji: —

"Prisiunčiu Jums tikietus išlaimėjimui. Visi parašyti mano vardu. Su pagarba,

"Andrius Miller, New Haven, Conn."

"Gerb. 'A. L.' Redakcija:—

"Pasiunčiu Tamstoms savo prenumeratą 'A. L. metams. Taipgi pasiunčiu šešias išparduotas knygutes, kurias visas išpardaviau svetimtaučiams.

"J. Stanislauskas, Bridgeport, Conn."

"Gerbiamieji: —

"Gražinu Jums tikietus, kuriuos užsirašiau pats del savęs. Nežinau, gal ką teks laimėti.

"J. Bakunas, Torington, Conn."

"Gerbiamieji Tamstos: —

"Aš prisiunčiu Jums naują skaitytoją, Vladą Jonušą. Taipgi įdedu ir laimėjimų bilietus. Linkiu geriausių pasekmių.

"Zigmontas L a u r e c k i s, Schenactady, N. Y."

"Gerbiamoji Redakcija: —

"Prisiunčiu Tamistoms už tikietus ir už prenumeratą naujam skaitytojui, Juozui Liubinskui. Musų, New Yorko parapijos klebonas, kun. J. Šeštokas labai serga Šv. Vincento ligoninėj. Po padarymo operacijos, gydytjai sakė, kad truputį geresnis. Kun. A. Markunas užima liglaikinai jo vietą. Dieve duok, kad jis pasveiktų.

"J. Sidabras, New York City."

Kas Dedasi Lietuvoje

LENKAI UŽDARĖ DIDŽIAUSIĄ VILNIAUS LIETUVIŲ DRAUGIJĄ

Rugpiučio mėn 10 d. lenkai uždarė neva už priešlenkišką veikimą Vilniaus lietuvių Šv. Kazimiero draugiją. Po uždarymo lietuvių pradžios mokyklų, tai bus skaudžiausias smugis Vilniaus krašto lietuvių visuomenei. Lietuvių Šv. Kazimiero draugija pirmutinė pramynė takus į lietuvišką Vilniaus krašto sodžių ir iki pat uždarymo palaikė su juo labai glaudžius ryšius. Jos uždarymu, Vilniaus krašto lietuviško sodžiaus ryšys su lietuvių kulturos centru — Vilniumi, smarkiai nutruksta ir 300-000 lietuvių palieka išimtinai išsipolitikavusių lenkų ir atvežtų lenkų valdininkų globoje.

Klausimas, kuo gi Šv. Kazimiero draugija galėjo lenkams nusikalsti? Savo žygį lenkai aiškina tuo, esą Šv. Kazimiero draugija variusi priešlenkišką politiką ir vieną gyventojų dalį kursčiusi prieš kitas. Tikrumoje, tai yra eilinis lenkų prasimanymas. Šv. Kazimiero draugija buvo grynai kulturinio pobudžio lietuvių organizacija ir į politikos reikalus ji visiškai nesikišo. Atvirkščiai, ji vykdė visus lenkų valdžios reikalavimus. Kai kurie karštesnieji lietuvių veikėjai dėl to draugijai darydavo net priekaištų.

Lietuvių Šv Kazimiero draugijos vyriausias tikslas buvo auklėti lietuvių jaunimą tautiškai katalikiškoj dvasioj. To tikslo ji griežtai ir laikėsi. Nepaisant lenkų valdžios kliudymų, Šv. Kazimiero draugija ligi šiol turėjo apie 250 skyrių, ir daugiau, kaip 20.000 narių. Per visą savo gyvenimą draugija savo skyriuose suruošė nemaža paskaitų, akademijų, lietuviškų vakarų rodydavo kinus. Beveik prie kiekvieno draugijos skyriaus buvo pastatyti radio priimtuvai ir knygynėliai, kuriuose buvo daugiausia ukiško turinio knygelės. Šv Kazimiero draugijos skyriai uoliai prisidėjo prie kitų lietuviškų draugijų skyrių suorganizavimo, kaip antai: "Ryto" švietimo draugijos, "Ukio" draugijos, ir Jaunųjų ukininkų ratelių. Be to, Šv. Kazimiero draugija išlaikė kelias pradžios mokyklas ir keliolika priešmokyklinio amžiaus vaikams darželių. Vytauto Didžiojo 500 metų sukaktuvių proga Šv. Kazimiero draugijos skyriai įvairiose Lietuvos okupuotose vietose pastatė nemažą cemento tilčių ir medinių kryžių — paminklų.

Lietuvių Šv. Kazimiero draugija su lenkais jokios konkurencijos nevedė, į sulenkintus gudų sodžius nėjo ir prieš lenkus jokios agitacijos nevarė. Pagaliau, panašiai elgtis jie ir negalėjo nes susirinkimai tegalėjo buti tiktai lenkų valdžiai leidus ir jos atstovui dalyvaujant. Visa jos "kaltė" buvo nebent tame, kad Vilniaus krašto lietuvį sodietį ji auklėjo tautiškoje dvasioje. Ši aplinkybė nekulturingam ir brutaliam okupantui lenkui kaip tik ir buvo krislas akyje. Juk jau keleri metai, kai lenkai visokiais budais skverbiasi į lietuvišką sodžių ir nesidrovėdami net papirkimų. Visa laimė, kad įsamonintas Vilniaus lietuvių jaunimas lenkų pažadais netiki ir į jų draugijas neina. O jei taip yra, tai čia visų pirma lietuvių Šv. Kazimiero draugijos nuopelnas.

Į lietuvių Šv Kazimiero draugijos uždarymą reikia žiurėti kaipo į išanksto apgalvotą lietuvių kulturiniam veikimui brutalų smugį, su tikslu Vilniaus kraštą sulenkinti trumpiausiu aliku. Ir patys lenkai to neslepia. Vilniaus krašte jie suranda visas tautines mažumas, net rusų, bet nesuranda lietuvių. Jie visur melagingai skelbia, kad Vilniaus krašte lietuvių visai nesa, o jei vienas kitas ir pasitaiko, tai, girdi, vis atvežti iš Kauno..

Lietuvių nutautinimas Vilniaus krašte varomas pačiu brutališkiausiu budu per bažnyčias, įvairias organizacijas, lenkų mokyklas ir t.t. Blogiausia tai, kad tas darbas varomas sutartinai visų lenkų partijų, pradedant kraštutiniais dešiniaisiais ir baigiant įvairaus plauko marksistais. Tiesa, kol kas lietuviškas Vilniaus krašto sodžius kiek galėdamas lenkams priešinasi, bet tokiems nepaklusniems lenkai plačiai taiko įvairius ukiškus spaudimus, tikėdamiesi, palaužti juos medžagiškai, o paskui gal pavyks greičiau palaužti ir dvasioje.

Šiaip ar taip, šis paskutinis lenkų smugis Vilniaus krašto lietuviams turi priversti susirupinti kiekvieną lietuvį. Juk po to visas Vilniaus krašto lietuvių veikimas turi apmirti, nes galimas dalykas, kad netrukus lenkai uždarys ir kitas Vilniaus lietuvių draugijas. Jų skyriai jau dabar imami uždarinėti. Jeigu lietuviams brangus išėjimas į Baltijos jurą, tai Vilniaus kraštas yra kur kas brangesnis. Su juo surišta lietuvių tautos garbinga praeitis ir jame 300.000 musų tautiečių gręsia didžiausias ištautėjimo pavojus.—**Tsb.**

Seniausiai Lietuvos Parapijai 550 Metų

Lietuvoje bažnytinės parapijos, žinoma, daug didesnės, negu kad dabar yra buvo pradėtos steigti pirmaisiais metais po krikščionybės įvedimo. Tai buvo 1386 metais. Iš pradžių buvo įsteigtos tik 7 parapijos. Pirmoji parapija, kaip spėjama, buvo įsteigta Ukmergėje. Tais pačiais metais Šv. Petro ir Povilo garbei buvo statoma katalikų bažnyčia. Taigi, šiemet nuo Ukmergės parapijos įsteigimo sueina 550 metų. Pirmosios Ukmergės bažnyčios fundatoriais buvo Jogaila su Jadvyga. Įsisteigusiai parapijai Jogaila tuomet iš jam Ukmergės mieste priklausiančios žemės padovanojo 60 hektarų. Jogaila bažnyčią ir parapiją laikė savo ypatingoje globoje ir ją dažnai aplankydavo. Per eilę metų pirmoji bažnyčia buvo gaisro sunaikinta. Dabartinė Ukmergės bažnyčia jau kyla ketvirtoji iš eilės nuo parapijos įsisteigimo. Bažnyčios šventoriuje dar yra labai sena ir dėmėsį kreipianti varpinė.

ŠITIE VYRAI ATVADAVO KLAIPĖDOS KRAŠTĄ

Kaip žinome, 1923 m. sausio mėn. 15 d. įvyko garsusis Klaipėdos krašto sukilimas, po kurio tas kraštas grįžo prie Lietuvos. Jis vokiečių nelaisvėje išbuvo per 700 metų. Vaizdelyje matome Klaipėdos krašto sukilėlių burį. — Tsb.

KLAIPĖDOS UOSTE VAROMI DIDELI DARBAI

SMARKI UOSTO PAŽANGA. Nuo to laiko kai Klaipėdos kraštas atiteko Lietuvai, buvo imtasi tobulinti ir gerinti uostą — Lietuvos langą į pasaulį. Per kelius metus uostas žymiai pakitėjo, išsiplėtė, patobulėjo. Atlikti visiems tiems darbams Lietuva išleido dideles pinigų sumas — apie 30 milijonų litų. Dabar užsimota Klaipėdos uostą dar daugiau patobulinti, išplėsti, sumoderninti, kad jis galėtų prilygti kitų valstybių naujausiems uostams. Tiems darbams vykdyti sudarytas didelis planas.

Iš didesniųjų šiemet atliktų ar dar tebedirbamų darbų pažymėtini: **Nidos uosto praplėtimas,** kur pastatyta nauja krantinė, pravestas kelias į švyturį ir kt., **Kuršių marėse statomas nemažas uostas jachtoms.** Šis uostas galutinai bus užbaigtas tik ateinančių metų pavasaryje. Jau visai užbaigtos statyti muitinės kontrolės patalpos, kurias galima pavadinti keleivine stotimi. Prie jo dabar sustoja visi keleiviniai laivai ir keleiviai išlipę iš laivo eina tiesiai į šias patalpas visų muitų ir pasų tikrinimui atlikti. Ankščiau tai budavo atliekama laivuose, kas sudarydavo daug nepatogumų tiek patiems keleiviams, tiek ir muitinės darbininkams. Be to, atnaujinti uosto tarnybos laivai ir atlikta visa eilė remonto darbų kitiem uosto ir privatiems laivams.

Pačiame uoste šiuo metu **vykdomi gilinimo darbai.** Vietomis uosto gilumas jau siekia 8 metrų. Už poros metų iki 8 metrų bus pagilintas visas uostas. Uosto muitinės sandėlių rajonas, kad apsaugojus jį nuo pašaliečių lankymo, aptveriamas atitinkama tvora. Taip tenka pažymėti didžiulių **"Lietukio" sandėlių statyba.** Tie sandėliai bus penkių aukštų ir galės sutalpinti apie 10,000 tonų javų. Sandėliai turės mechaninius prietaisus javam į laivus pakrauti. Statybą tikimasi baigti dar šį rudenį.

Sudarytas didelių naujų uosto darbų planas bus pradėtas vykdyti taip pat dar šį rudenį. Planu numatytų darbų vykdymas, numatoma, atseis apie 4 **milijonus litų.** Pagal tą planą numatyta per trejus metus išmuryti naują daugiau kaip pusės kilometro krantinę. Joje bus pastatyta vienas ar du didžiuliai kranai anglių ir kitokių masinių prekių pakrovimui. Taip pat bus statoma du normalus kranai gabalinėms prekėms. Uosto gilumas ties naująją krantine sieks 10 metrų ir galės prie jos prieiti žymiai didesni laivai. Be to, uostas bus taip sutvarkytas, kad ties viena vieta bus iškraunamos vienos rušies, ties kita — kitos rušies prekės. Tuo bus išvengta dabar dažnai pasitaikančio prekinių laivų susigrudimo.

Dabartiniu metu, šalia muitinės sandėlių, uoste yra keletas senų privačių pirklių sandėlių. Numatoma toje vietoje padaryti žymių pertvarkymų: senus sandėlius nugriauti ir pastatyti naujus, moderniškus ar sandėliais užimamas žemės plotas sutvarkyti kitokiem, geresniam ir patogesniam prekių pervežimo tikslui. Taip pat čia numatome pravesti kelios naujos geležinkelio linijos. Visi tie darbai, kaip plane numatyta norima atlikti per tris metus. Taigi, **po viso to Klaipėdos uostas bebus maža panašus į tą uostą, koks jis yra šiandien, ar koks buvo prieš penkius metus. O į tą uostą, koks jis buvo prieškariniais laikais, kada čia tik žvejai sustodavo ir miškas buvo plukdomas, jis nebeturės mažiausio panašumo. ..**

Jau ir dabar judėjimas uoste kiekvienais metais smarkiai auga, prekių apyvarta žymiai didėja. Uostą patobulinus, praplėtus, toji apyvarta turės dar kelis kartus padidėti. Ypač daug dėmesio paskutiniu laiku pradėta kreipti į tinkamo savo laivyno sudarymą. Kaip jau žinome, užuomazga tokiam laivynui padaryta. Bet norint pasiekti gersnių darbo vaisių tą laivyną reikalinga nepalyginamai daugiau išplėsti. Dabar dar veik visame tenka naudotis svetimųjų patarnavimu, nuo ko, žinoma, daug nukenčia pats uostas. Jei savąja jura ir savo laivynu susidomėjimas ir toliau bus toks pat didelis, **koks dabar yra, tai greit Lietuva ir juroje liks savaiminga ir nepriklausoma nuo svetimųjų.** Visą tai turės žymiai sustiprinti visos šalies ukišką buvį. **Tsb.**

Berlyno Olimpiadoje dalyvaujančius Amerikos Lietuvius Sportininkus Kviečia į Lietuvą

Šiuo metu Berlyne vykstančioje pasaulinėje sporto olimpiadoje, Šiaurės Amerikos sportui, be kitų sportininkų atstovavo ir du lietuviai: Jonas Mačionis ir Pranas Lubinas. Girdėti, kad Berlyne šiems lietuviams neblogai sekėsi. Jais gyvai susidomėjo ir Lietuvos sportininkai, kurių keliasdešimt taip pat stebėjo Berlyno olimpiadą. Nors Mačionis ir Lubinas rengėsi po olimpiada patys atvykti į Lietuvą, tačiau Lietuvos sporto vadovybė juos oficialiai pakvietė atsilankyti į Kauną ir buti Lietuvos sportininkų garbės svečiais. Mačionis ir Lubinas šį kvietimą priėmė ir tuojau po olimpiados atvyko pas Lietuvos sportininkus. Jono Mačionio motina šiuo metu jau vieši Lietuvoje, o Prano Lubino tėvas į Lietuvą atvyks dauge su sunumi.

PRANEŠAM, KAD

VALGIŲ GAMINIMO KNYGA JAU GATAVA

Tai yra naujai pertvarkyta laida

su priedu

KAIP GAMINTI VAISIŲ VYNAS

Ši knyga susidaro iš 210 puslapių ir yra vienintelė lietuvių kalboje

Joje tilpsta virš 400 valgio gaminimui rušių, apie 150 vyno ir likerio gaminimui formulų ir apie 20 formulų del midaus gaminių.

Tilpsta ir daug kitų naudingų patarimų del namų prižiurėjimo, stalo prirengimo, ir t.t. ir t.t..

Kiekviena Lietuvė ir Lietuvaitė butinai turėtų šitą knygą įsigyt ir naudotis joje tilpstančiais naudingais patarimais. Ši kukorystės ir vaisvynių gaminių knyga turi neįkainuojamą vertę. Bet ją tamsta gali įsigyt TIKTAI UŽ $1.00

Taigi, įdėk konvertan vieną dolerį ir pasiųsk žemiau paduotu adresu, o mes tuojau pasiųsime Tamstai tą taip naudingą jusų šeimininkystei knygą.. Knyga įrišta į žalios spalvos storus popierinius viršelius.

AMERIKOS LIETUVIS

14 VERNON STREET WORCESTER, MASS.

FOOD BROCKELMAN BROS INC MERCHANTS

WORCESTER MARKETAS

FRONT GATVĖS MARKETAS

LINCOLN AIKŠTĖS MARKETAS

Valgiai Dėl Darbo Dienos Šventės

ŠVIEŽIA

VIŠTIENA KEPIMUI, apie po 3½ svarų .. 25c sv.

RUKYTI KUMPIAI ..... svaras 17c

CUKRUMI DŽIOVINTI

KUMPIAI, po 12 iki 14 svarų ..... svaras 29c

BROCKELMAN

GĖRYMAI ..... 3 kvortinės bonkos 25c

EKSTRA UŽ BONKAS

MARKETO SPECIALĖ

KAVA ..... svaras 20c — 2 svarai 39c

DEL MONTE VAISIAI ..... nr. 1 blekinė 12c

LIETUVIAI ISPANŲ SVETIMŠALIŲ LEGIONE

IŠ VYNUOGIŲ LAUKŲ Į ISPANIJĄ. VILNIEČIAI GUOBIAI IR KAUNIETIS BRAZDŽIUNAS — ISPANŲ SVETIMŠALIŲ LEGIONO KAREIVIAI. ŽYGIS 50 LAIPSNIŲ KARŠTYJE. STIKLINĖ VANDENS — 10 PEZETŲ. SMĖLYJE KEPA KIAUŠINIUS

1926-1929 metais iš Lietuvos į Prancuziją laukų darbams vyko nemažas skaičius darbininkų. Vieni jų ten įsigyveno ir per metus uždirbdavo po 1000 — 1500 frankų. Gavęs iš savo draugo laišką, susigundė važiuoti į Prancuziją ir Kauno darbininkas Motiejus Brazdžiunas. Po kelių mėnesių jis jau buvo Pietų Prancuzijoje ir dirbo vynuogių laukuose.

Pirmaisiais metais Brazdžiunui visai neblogai sekėsi. Jisai per mėnesį uždirbdavo po 200—300 frankų, o be to, dar gaudavęs butą ir maistą. Tačiau neilgai buvę toki geri laikai. Prancuzijoje taip pat atsirado bedarbių. Vyriausybė išleido įsakymą, pagal kurį vietos fabrikai, o taip pat ir ukininkai buvo įpareigojami pirmoje eilėje darbą teikti Prancuzijos piliečiams. Tukstančiai atvykusių laukų darbininkų svetimšalių turėjo sugrįžti namo. Bene daugiausia nukentėjo lenkų darbininkai, nes tais laikais Prancuzijoje jų buvo labai daug. Ir musų tautiečiui teko apleisti savo gerąjį šeimininką.

Brazdžiunas buvo susitaupęs apie 800 frankų ir jau ruošęsis vykti Lietuvon. Bet jį sugundė vienas rusų emigrantas ir prikalbėjo vykti Ispanijon. Brazdžiunas vienas su tuo rusų emigrantu vykti nenorėjęs, tad jie susirado du brolius Guobius, kilusius iš okupuotos Lietuvos. Guobiai su kitais lenkų darbininkais buvo į Prancuziją nuvykę 1928 metais. Taip trys lietuviai ir vienas rusas 1929 metais išvyko į Ispaniją. Po kelių dienų jie jau buvo ispanų sostinėje Madride.

Anas rusas Madride turėjęs draugų, kurie jau seniau tarnavę ispanų svetimšalių legione Afrikoje, Maroke. Rusas prikalbėjęs Brazdžiuną ir Guobius vykti į nežinomąjį kraštą Afriką. Guobiai ir Brazdžiunas paklausę ir nuvykę. Jiems neteko mokėti kelionės išlaidų, nes už juos sumokėjo tam tikra bendrovė, kuri rinkdavo kandidatus į svetimšalių legioną. Busimiems ispanų svetimšalių legiono kareiviams teko pergyventi daug sunkumų Afrikos pakraščiuose. Jie išlipę Ceutos uoste. Turėjo pėsti žygiuoti net apie 50 kilometrų į pulko štabą. Tada karštis siekęs iki 50 laipsnių ir juos labai vargino. Pagaliau, po kelių dienų kelionės keturi Europiečiai užsiregistravo pulko štabe.

Neseniai musų tautietis Brazdžiunas parašė savo giminėms laišką. Jis rašo, kad po vienerių metų jau buvęs tikruoju ispanų svetimšalių legiono kareiviu. Jiems ne kartą tekdavo žygiuoti į Maroko gilumą raminti vietos mahametonų, kurie dažnai sukildavo prieš ispanų vyriausybę. Svetimšalių legiono dalims į tokius sukilėlių kaimus tekdavo eiti pirmiesiems. Vandens ar vyno kiekvienas kareivis gaudavęs tam tikrą buteliuką. Tačiau to nepakakdavo. Kalnuose, kur vandens nėra, vietos gyventojai už vieną stikliuką kaž kokio rukštaus gėrimo ima net po 10 pezetę, o vandens visai negalima gauti, nes jo smėlėtose vietose nebėra.

Vasaromis svetimšalių legiono kareiviai išeidavę į arabų apgyventus kaimus. Jiems tekdavo matyti, kad smėlyje padėtas kiaušinis per 8-10 minučių iškepdavo. Vasaros manievrų metu europiečiai nelabai gali vaikščioti basi, nes žemė yra labai karšta. Tai Viduržemio juros pakraščiuose klimatas kiek vėsesnis. Sakoma, kad Ispanijos svetimšalių legione esama ir daugiau lietuvių, kurie dabartinio sąmyšio metu iš Afrikos siunčiami į Ispaniją tvarkos daryti.

DIDYSIS LIETUVIŠKAS SAPNININKAS

Didysis Lietuviškas Sapninin-kas yra papuoštas šimtais paveikslų. Savyje talpina 150 didelio formato puslapių, kuriuose aiškiai išguldo ir atspėja kiekvieną nors ir nepapraščiausią sapną. Prie Sapnininko eina dar ir kiti Laimės Spėjimo Aprašymai.

Sapnininko kaina ..... 75c. Užsisakant daugiau egzempliorių duodame nuošimtį. Pinigus siųskite Money Order arba doleriais.

Amerikos Lietuvis,

14 Vernon Street — Worcestery

MOTIEJUS A. ČIVINSKAS

Vienintėlis Lietuvių Graborius Worcestery

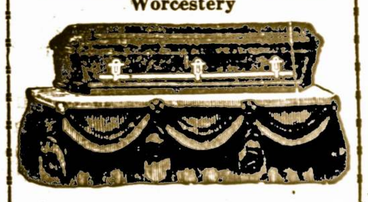

Patarnauju laidotuvėm ir išrandavoju automobilius įvairiems reikalams už prieinamiausią kainą. O 25 mylių atstume nuo Worcesterio, susisiekimo reikaluose, patarnauju už dyką. Kreipkitės — Tel. 5-5898.

340 HARDING STREET

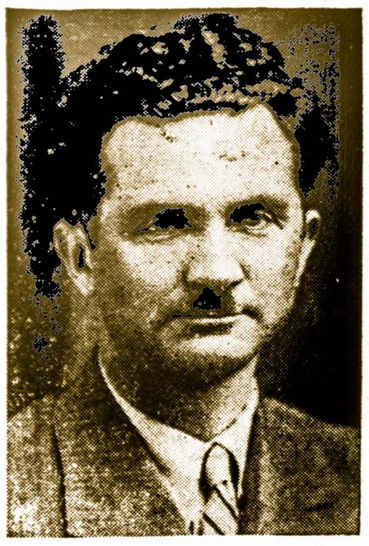

VINCAS UžDAVINYS
V.V.S. Delegatas Amerikoje kalbės šiame Amerikos Lietuvio išvažiavime.

Visi Naujosios Anglijos Lietuviai Yra Užkviesti Dalyvauti šiame

Amerikos Lietuvio Metiniame

ANDRIUS JONELIS
Žymus Lietuvių Magikas pasirodys šiame išvažiavime su magijos stebuklais.

IŠVAŽIAVIME

KURIS ĮVYKSTA

SEKMADIENY 6 RUGSĖJO

(PRIEŠ PAT LABOR DAY) (SEPTEMBER, 1936 M.)

PIKNIKAS PRASIDĖS TUOJAU PO PIETŲ IR TĘSIS IKI VĖLUMOS

Jurgio Babrausko Girioje

Manville Rd. Leicester, Mass

DAINUOS AUŠRELĖS CHORAS
VADOVAUJANT
JONUI DIRVELIUI
— KALBĖS —
V. M. ČEKANAUSKAS
Iš Hartford, Conn.
BUS IR KITI KALBĖTOJAI

BUS TRAUKIMAS
IŠLAIMĖJIMUI DOVANŲ
150 Dolerių Vertės
ŽAISMĖS IR ŠOKIAI
VALGIAI, GĖRYMAI
— ir —
PASILINKSMINIMAI

KELRODYS:

PO JUOZO BLIUDŽIAUS VADOVYSTE

KELRODYS:

Važiuodami per Worcesterį važiuokite iki Miesto Rotužės, nuo čia imkite South Main gatvę ir važiuokite tiesiog iki Webster aikštės, kur Main gatvė pasisuka į dešinę pusę; pavažiavę 9-tu keliu per kokią 15-20 minučių matysite į dešinę pusę sportų aikštę, gi skersai kelią geltoną plytų bažnyčią, čia pat po dešine yra pirma gasolino stotis, kur bus prikaltos pikniko iškabos; tuojau už tos gasolino stoties imkite kelią po dešine, pavažiavę kokia 3 ar 5 minutes rasite pikniką į kairiąją, ten automobilių tvarkytojas parodys, kur reikia automobilis pastatyt.

Jeigu Tą Dieną Lytų, Tai Piknykas Įvyks Ant Rytojaus - Darbo Dienoj

Vietos žinios

VISŲ WORCESTERIO IR APIELINKĖS LIETUVIŲ PAKVIETIMAS

Amerikos Lietuvio leidėjai – Redakcija ir Administracija atsikreipia į visus Worcesterio ir apielinkės lietuvius užprašydami pas save į svečius, į metinį Amerikos Lietuvio parengimą, kuris įvyksta sekmadieny, rugsėjo 6-tą, Jurgio Babrausko girioje, Leicester, Mass. (Platesnis apie pikniką aprašymas tilpsta ant 7-to šio laikraščio puslapio).

Tas parengimas yra svarbus tuomi, kad jo programa įvairi: Dainuos Aušrelės choras vadovaujant Jonui Dirveliui. Grieš Juozo Bludžiaus Benas. Kalbės du įžymųs kalbėtojai, vienas jų Vilniui Vaduot Sąjungos atstovas ir "Musų Vilniaus" redaktorius gerb. Vincas Uždavinys ką-tik iš Lietuvos atvykęs Amerikon, kitas gi Amerikos Lietuvio bendradarbis V. M. Čekanauskas, kuris neseniai sugrįžo iš užsienio. Jiedu pasakys ką nors naujo apie musų tėvynę Lietuvą — Vilnių, ir abelnai suteiks žinių apie šių dienų pasaulines komplikacijas. Andrius V. Jonelis pasirodys su magijos stebuklais, kuris gal ne vieną lietuvį nustebins su savo magijos mistro gabumais. Bus ir daugiau kalbėtojų, kaip tai Valstijos senatorius J. Sullivan, J. Grigaitis ir kiti.

Programas prasidės apie 5 val. po pietų. Po programui tęsis dovanų išlaimėjmai, kurių vertė siekia į 150 dolerių. Paskui, po programo bus ikvalios laiko del pasilinksminimo, žaismių ir šokių prie gabios lietuvių orkestros.

Amerikos Lietuvis per ištisą metą stengėsi patarnaut visuose lietuvių draugijų ir abelnai visų lietuvių reikaluose, todel dabar kviečiame visus skaitlingai atsilankyti į šį savo organo parengimą, kad tuomi paremt savąją spaudą. Jei tą dieną lytų, tai išvažiavimas bus atkeltas ant rytojaus — Darbo Dienoje.

Am. Lietuvio Redakcija ir Administracija

Sugryžo, Aplankę Pietines Valstijas

Dr. Pranciškus ir jo žmona Marijona Vaikšnorai, nuo 96 Vernon gatvės, šiomis dienomis sugryžo iš savo kelionės automobiliu po pietines valstijas. Juodu keliavo su daktaro seseria, kurią paėmė New Jersey valstijoj. Iš ten jie išvažiavo į Harrisburg ir Allentown, Pennsylvanija, kur dr. Pranciškus buvo ligoninės gydytoju, jam kaip tik užbaigus medecinos mokslą. Iš Pennsylvanijos valstijos važiavo į Maryland, paskui West Virginija ir čia sustojo Pakersburge kur dr. Pranciškus praktikavo prieš kelis metus. Iš čia jie važiavo per Kentucky valstiją ir matė kaip čia augina lenktynėms arklius, kurie yra pagarsėję visame pasaulyje. Šios valstijos ukininkai vaikščioja su šautuvais ant pečių; jie gyvena vargingai lšnose be grindų. Nors yra vietų kur parsiduoda legališka degtinė Kentucky vals. gyventojas retai kada ten atsilanko, nes jis daro savo naminę. Gydytojas aplankė Abrahomo Lincolno tėviškę, paskui iš šios valstijos važiavo per Tennessee, į Arkansas valstiją, kur buvo plačios bovelnų ir ryžių pievos.

Pagaliaus, keleiviai pasiekė Texas valstiją, kur atlankė parodas Dallas ir Forth Worth miestuose, paminėjant 100 metų gyvavimo sukaktuves. Taipgi jie atlankė ir kitas įvairias istoriškas iškilmes. Oras buvo toks karštas, kad buvo galima iškept kiaušinius ant gatvės. Buvo taip karšta, kad rodos iš pečiaus liepsnos mušė į veidą. Keleiviai valgė daug arbuzų ir gėrė šaldytus gėrymus. Vanduo iš šalto krano buvo karštesnis, negu mes naudojam maudynėm. Reikėjo miegoti elektrinėje vėdykloje, bet visvien nebuvo galima miegoti. Važiuojant iš Texas valstijos, reikėjo uždaryt automobilio langus, įdėt ledo kibirą pas kojas netoli enžino, kad per daug neužkaistų.

Grįžtant, automobilistai sustojo Shrevsporte, kur matė visas Huey Long, nužudytojo atstovo, statybas ir naujus tiltus. Iš čia jie nuvažiavo į New Orleans ir Louisiana valstijas. Jie pastebėjo, kad viena pusė šio miesto yra francuziška; kad yra daug žuvies ir įdomių krautuvėlių. Sekantis miestas, kurį pasiekė, buvo Mississippi. Pakely buvo matyti, kaip išima sunką iš medžių daryti smalą. Buvo matoma labai gražių reginių važiuojant Mexico užlajos pakraščiu, matyt palmų medžių ir pietinių augalų. Iš čia važiavo į Mobile, Alabamą valstijoje, paskui į Floridą. Pensacola mieste, aplankė pažįstamą leitenantą, aviacijos korpuse, laivyno stotyje. Paskui, jie važiavo per Alabamą valstiją, "pecan" riešutų augintoją; iš ten į Atlantą, Georgiją. Pakelyje keleiviai nusipirko gražiai išsiuvinėtų patiesalų lovoms. Pasiekę So. Carolina valstiją patėmijo, kad čia yra daug audenyčių, kurios persikėlė iš Naujosios Auglijos ir tiktai del to, kad čia darbininkai už pigiau dirba. Aplankė Cannon ranksluoščių fabriką. North Carolina valstijoj buvo pastebėta didelis skaičius papirosų fabrikų netoli kur augina tabaką.

Turistai paskui aplankė Richmond, Virginijos valstiją, kur įvyko J. V. civilis karas. Washingtone, D. C., jie aplankė pažįstamus gydytojus ir draugus. Tuo laiku, kada Sharkey kumščiavosi su Louis, gydytojas, jo žmona ir sesuo buvo sustoję Baltimore, Md. Kada Louis laimėjo tose miesto dalyse kur juodukai gyveno, nebuvo galima baltam žmogui pasirodyt, nes

Millbury Furniture Co.

Baldai, Kilimai, Naminiai Rakandai

Grunow — Norge — Crosley
ELEKTRINIAI ŠALDYTUVAI

Glenwood, Queen, Atlantic ir Kitų Išdirbysčių PEČIAI

Philco — RCA Victor — Zenith
RADIO

Maytag—ABC—Thor—Blackstone
SKALBIMO MAŠINOS

Taipgi Mes Taisome Radio

Geriausios Rušies Baldai už labai žemą kainą — Mokant tuojau arba išsimokėjimui.

TEL. DIAL 2-5936

178-200 Millbury Gatvės

Worcester, Mass.

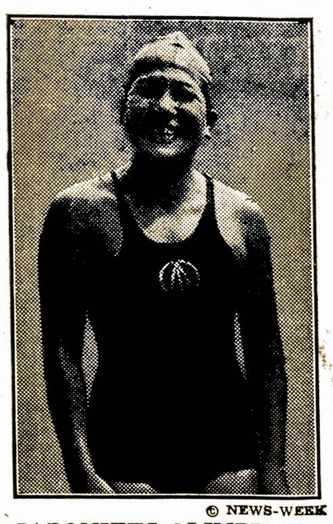

© NEWS-WEEK

JAPONIETĖ OLIMPIKOS PLAUKIKĖ

Hadiko Maehata, viena iš japoniečių gabiausių plaukikių, Japonijos komandos narė pasaulinėse rungtynėse Berlyne.

ten kilo didžiausias neribotas triukšmas iš to džiaugsmo. Sekančią dieną, turistai lankėsi Delaware valstijoj, kur sustojo keletą kartų nusipirkt įvairių daiktų, iš ten į Philadelphia, Pa., paskui į pietinę New Jersey pusę; sustojo Asbury Parke. Palydėję savo seserį namon, gydytojas ir jo žmona sugrįžo atgal per Naujosios Anglijos valstijas. Nors kelionė buvo nelengva, bet iš jos daug pasimokino ir tiek daug gražių ir įdomių vietų matė, kad tie vargai mažai teturi reikšmės.

Reikia Juozo Grigaičio Kandidaturą Paremti

Ketvirtadienio vakare, rugsėjo trečią dieną, pas gerai žinomą lietuvių veikėją, Vaclą Barysą įvyks didelis politiškas susirinkimas arba "rally." Pradžia bus 8-tą valandą vakare. Svarbiausias kalbėtojas bus Juozas Grigaitis, kurį lietuviai nori išrinkti atstovu į valstybės butą, Bostone. Juozas Grigaitis yra Demokratų Kandidatas į atstovus — nuo ketvirtosios miesto srities. Mažai laiko teliko iki nominacijų, kurie įvyks rugsėjo 15-tą. Lietuviai, laikykite vienybę, atsilankykit į šį susirinkimą pasitart, kaip mes darbuosimės rugsėjo 15-tą, kad išrinkt savo kandidatą. Lenkai jau turi du atstovu miesto valdžioj, o lietuviai du kart skaitlingesni dar nė vieno neturi.

V. Barysas

Nepamirškite Lietuvio Magiko

Andrius V. Jonelis, kuris rodys magijos stebuklus šį sekmadienį yra gimęs Kaune, Lietuvoje. Dabar jau turi 41 metus amžiaus. Jis yra magijos mėgėjas, dalyvavęs Kiwanis Kliube Fitchburg, Mass., Gardner ir Athol, Mass., taipgi Gardnerio miesto kliubų sąryšy ir daugely bažnytinių draugijų ir kliubų parengimuose. Jis yra pasaulinio karo veteranas su 1-mu Viršybos laipsniu, bet dabar verčiasi saldainių ir kriaukšlių prekyba Worcesterio apielinkėje. Reikalui esant kreipkitės į Food Product Co., 44 Wellington St., Worcester, Mass., kurioje jis yra užveizda ant visų tos kompanijos agentų.

Visais saldainių reikalais del piknykų ir abelnų pramogų, patartina teirautis pas jį, jis pristatys saldaines į vietą už pigiausią kainą ir duos geriausią tavorą. Nepamirškite lietuvio magiko ir saldainių pardavėjo.

Parsiduoda Farma

Turi 168 akrų žemės geros del užlaikymo gyvulių, vištų ir auginimui daržovių, apie 70 akrų gera del auginimo vaisių, taipgi daržovių, likusi dalis žemės gera del gyvulių, ir miškas. Randasi šale gero cementuoto kelio. Namas turi 12 kambarių, yra 2 dideli tvrtai, 1 sandari vieta žaliam pašarui laikyti, 2 karų garadžiai, naujas akmeninis pieno namas su visais elektros įtaisymais. 4 didelės vištinyčios, 75 vaisių medžiai, 16 melžiamų karvių, 6 telyčios, 1 bulius, 300 vištų, 10 kiaulių, 2 arkliai, pjautuvas kornams, gasolino enžinas, traktorius ir kiti farmų įrankiai. Taipgi yra išdirbtas biznis del 175 kvortų pieno už kurį moka 11c už kvortą. Yra elektra, telefonas ir bėgantis vanduo stuboje ir trobesiuose. 3 mailės nuo Webster ir 16 mailių nuo Worcester. Kaina $12,000; $6,000 cash, o likusi dalis mortgičius. Rašykite angliškai sekamu antrašu: — W. E. Zmetra, Box 73, R. F. D. Dudley, Mass., arba telefonuokite Webster 153-2. (36—37)

10 METŲ JUBILIEJUS

Lietuvos Sunų ir Dukterų Brolišką Draugija rengia 10 metų Jubiliejų paminėjimui nuo susivienijimo su Lietuvių Apšvietos Bendrove, ir permainymo Čarter'o, po kuriuo gali prigulėti vyrai ir moterys nuo 16 iki 45 metų amžiaus.

Šiaja Jubiliejaus proga L. S. ir D. B. Draugija atidaro savo čarterį del jaunuolių, nuo 16 iki 20 metų amžiaus; jaunuoliai vaikai ir merginos nutarta priimti į Draugiją visai be įstojimo iki 6-tos dienos spalio.

Jubiliejaus parengimas bus per 3-is dienas 5-6 ir 7 rugsėjo, Sept., 1936 m., Olympia Parke, Shrewsbury, Mass. Užkviesta Worcesterio visos pašelpinės draugijos ir gauta prielankųs atsakymai.

ŠEŠT., 5 D. RUGSĖJO

Šokiai prasidės 3-čią val. po pietų. Grieš ekstra gera orkestra po vadovyste Vytauto Sukacko, lietuviškus ir angliškus šokius, jauni ir suaugę turės progą smagiai pasišokti.

SEKM., 6 D. RUGSĖJO

Šaunus piknikas su geru programa prasidės 1-mą val. po pietų. Programa prasidės 3-čią val. kuri bus sekanti: Smarkios Ristynės, imsis Charlie Rice —, Račkauskas, lietuvis drutuolis su Stanley Ochard — svetimtaučiu drutuoliu.

Kumštynės sunkio svorio, boksuosis Peter Carol — Karalius, lietuvis naujos anglijos čempijonas su Jack Dudly, Kanados čempijonas. W. P. A. lietuvių grupė iš 5-kių šoks "Tap Dance" ir sykiu dainuos.

Rusų Balalaikų orkestra ir Petro Kalantos orkestra duos muzikalę programą. Tai kaip matote, bus labai žingeidi programa ir atsilankę busite pilnai užganėdinti...

"LABOR DAY"

7-tą dieną rugsėjo formaliai Jubiliejus prasidės 10-tą val. dieną. Programa prasidės 2 val. po-pietų ir bus sekanti: Dainuos Aušrelės Choras po vadovyste Jono Dirvelio. Aido Choras po vadovyste Vytauto Sukacko, Dainininkų grupė po vadovyste Josephinos Karsokienės, M. Alikoniutė ir Latviutė grieš Armoniko — Smuiko duetus, Eddie Hartman skambins naujosios mados zalefaną, Draugijų pirmininkų ir svečių prakalbos. Laimėjimai — dovanų bus $100.00 — pirma donava $50.00 ir 10 dovanų po $5.00.

L. S. ir D. B. Draugija užkviečia visus Worcesterio ir apielinkių lietuvius skaitlingai atsilankyti ant šio jubiliejaus, o mes stengs mės visus ko gražiausiai priimti.

Jubiliejaus Rengimo Komisija

Aušros Vartų Parapijos Piknikas

Sekmadieny, Rugsėjo 6 dieną, rengiamas bažnyčios naudai grandiozinis piknikas. Tame piknike dalyvaus, kalbės ir sveikins musų pasiryžimus miesto majoras, senatorius ir kiti garbingi svečiai. Muzika grieš visą laiką. Choras dainuos. Jaunimas sporte žymėsis. Galima bus laimėti gražių daiktų, pasivaišinti skaniais valgiais ir gėrimais. Piknikas įvyks prie pat Aušros Vartų Bažnyčios savame parke. Visas pelnas skiriamas bažnyčiai. Jei tą dieną lytų, tai piknikas įvyks sekančią dieną, pirmadienyje, Labor Day.

Moterų Klubo Išvažiavimas

Sekmadienį, rugpiučio 30-tą dieną, lietuvių Moterų Klubas surengė išvažiavimą į "Purgatory," netoli Millbury Mass. Didžiuma narių ėmė dalyvumą. Narės surengė sau privatišką gegužinę ir praleido laiką linksmai su dainomis ir žaidimais.

Korespondentė

PRANEŠIMAS

ŠV. LIUDVIKO KARALIAUS DR-JOS NARIAMS

Gerbiamieji virš minėtos Drjos nariai pranešam, kad musų mėnesinis susirinkimas tampa perkeltas nuo pirmadienio iki trečiadienio, 9-tos rugs. (Sept.), 1936 m. iš priežasties amerikoniškos šventės — Labor Day.

Iš Senų Žmonių Pagelbos D-jos Veikimo

Įvykusiame praeito mėnesio susirinkime aptarta daug svarbių dalykų. Nutarta rengti iškilmingą vakarienę ir šokius 24-tą Spalio (Oct.) 1936 m. Jau paimtos abi L. U. Kliubo svetainės. Bus skanių užkandžių ir pakviesta gabųs kalbėtojai iš Bostono ir kitur. Draugijos nariai rengiasi iš anksto, kad patenkinus publiką. J. L.

Svarbus Susirinkimas

Vilniui Vaduoti Sąjungos skyriaus susirinkimas įvyks ketvirtadieny, rugsėjo 10-tą, 7:00 val. vakare, Lietuvių Ukėsų Kliubo name, 12 Vernon gatvės, Worcester, Mass.

Teiksitės visi ateiti į šį susirinkimą, tai yra, visa valdyba ir draugijų atstovai ir pavieniai veikėjai, kurie pritariate Vilniaus vadavimo idėjai. Šiame susirinkime turime daug svarbių reikalų aptarti; taip-pat prisirengti prie šio skyriaus rengiamo išvažiavimo, kuris įvyks sekmadieny, rugsėjo 27-tą, šiais metais, visiem gerai žinomoj vietoj, tai yra J. Babrausko ukės girioje, Leicester, Mass. V. K.

Lietuvių Radijo Programa

Prašome užsistatyt savo radijus — WHDH stoties (830 kilocikliaus) kaip 9:30 ryte šį sekmadienį.

1 — Longin Buinis, Jr. orkestra iš Cambridge. 2 — So. Bostono Choro Laisvės Choras po vadovyste Izabelės Yarmolavičiutės. 3 — Emilija Rudokiutė iš So. Bostono ir Rožė Merkeliutė iš Mattapan padainuos dueta.

Po programui prašome parašyt laišką arba atvirutę į stotį WHDH, Lithuanian Program, Boston, Mass. pranešdami kaip patiko programas. Jei norėtumet išgirst kokią dainą ar muziką, malonėkit pranešt ir mes bandysim išpildyt Jusų prašymus.

5,000 Maršuos Darbo Dienos Parade

Darbo Dienoje, rugsėjo 7-tą dieną, įvyks paradas, dalyvaujant 5,000 maršuotojų, kurie atstovauna apie 30 darbo organizacijų. Paradas prasidės nuo Valstybės Sandelio, paskui eis Main gatve į Madison gatvę, Portland gatve į Miesto rotužės aikštę, kur bus programa. Kalbės miesto valdininkai ir darbo organizacijų vadai.

Šokiai Klubo vasarnamy Šokiai Klubo Vasarnamy

Worcesterio Lietuvių Klubo nariai rengiasi turėti linksmą "Labor" Dienos šventę, "Bungalow," vasarnamy. Per tris dienas ir vakarus bus patarnavimai kuo nuo geriausia. Šešt., sekm, ir pirm. vakarais bus linksmi šokiai kur klubiečiai ir svečiai turės progą linksmai šventes praleisti. Šokiai prasideda Šešt. 7:30, Sek. 7-tą val. Pirm. 7-tą val. Per tris dienas klubas bus atdaras priimti svečius.

Susirinkimas Perkeltas

Šv. Jurgio Pašelpinės Draugijos susirinkimas perkeltas ir įvyks penktadieny, rugsėjo (Sept.) 11-tą, kaip 7:00 vakare, Lietuvių Ukėsų Kliubo name, 12 Vernon g-vės, Worcester, Mass.

Gerbiamieji draugijos nariai, įsitėmykite dieną ir valandą ir ateikite į susirinkimą ir užsimokėkite savo mėnesines mokestis, taip pat yra daug kitų reikalų aptart. V. K.

P. S. — Taipgi gerbiamieji draugijos nariai, nepamirškime nuvažiuoti į "Amerikos Lietuvio" išvažiavimą, kuris įvyks sekmadieny, rugsėjo 6-tą, šiais metais, Babrausko ukyje, Leicester, Mass.

PATOGŲS KAMBARIAI

Arti Šv. Kazimiero bažnyčios, 5 kambarių moderniškas tenementas už $20.00 randos. Blažys, Tel. 3-6919

Ben. Mendelsohn
ADVOKATAS
390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.
Tel. 5-3865 Res. 5-2310

Ofiso Tel. 5-2576 Room 527
Charles W. Tamulonis
Lietuvis Advokatas
Namų Tel. 3-3631
390 Main g-vės—Worcester, Mass.

DR. K. MICHALSKI
Gydytojas ir Chirurgas
Valandos: 2 iki 4 ir 7 iki 8 vak.
Nedėliomis ir Šventėmis pagal sutartį
15 Vernon St. — Worcester
DIAL 5-8562

F. A. Vaišnora, M. D.
(VEIKSNER)
LIETUVIS GYDYTOJAS
OFISO VALANDOS:
Nuo 10—12 ryte; nuo 2—4 dienos ir nuo 6—8 vakare
(Sekmadieniais sulig susitarimo)
Tel. 5-7810
96 Vernon G-vės, Worcestery

MESSIER'S DINER
Pabandykit Pas Mus Sykį Pavalgyt ir Pasisvečiuot Naujai Įrengtuose Budelėse.
49 Millbury Gatvės

"Russian Cleercoal"
ANGLYS
Aukštos Šilumos ir Mažiau Bačkutės Pelenų iš Vieno Tono Pabandykite
Doherty Coal Co.
34 Franklin St.—Worcester, Mass.
Sankrova: 241 Southbridge St.

DR. TESSMER
DENTISTAS
kambarys 206 Tel. 3-7365
(Virš Iver Johnsono Sportų Krautuvės)
306 MAIN ST. — WORCESTER

T. J. COONEY CO
PARINKTI ir IMPORTUOTI
Vynas — Degtinė — Alus
Pristatymas ir Patarnavimas už Dyką
Neskaitome už Alaus Dėzes
MES KALBAM LIETUVIŠKAI
Tel. Dial 2-9960
82 Millbury St. — Worcesteryje

Noriu Išnuomoti

Penkių kambarių moderniską namą, su visais patogumais; centralinis šildymas atskirai nuo kitų; pirmas aukštas; lietuvių centre; labai tinkama vieta graboriams, gydytojams ir t.t. Kreipkitės John Kurowski, 10 Vernon gatvės, pirmas aukštas. (34-36)

PARSIDUODA NAMAI
Turiu daug gerų namų pardavimui ant Vernon gatvės, Grafton gatvės ir kitose apielinkėse. Visais reikalais kreipkitės pas
L. J. PAULAUSKAS
Apdraudos Agentura
4 LAFAYETTE GATVĖS
Tel. 4-7957 Worcester, Mass.

Pigiausiomis Kainomis Geriausi Gėrymai

Dabar NORE'S gėrymų krautuvė parupino nepaprastų nupiginimų savo klijentams. Tarp kitų nupiginimų, rasite puikiausius senus Kalifornijos vynus — "Port, Sherry, Muscatel", kurių kaina sekanti: už penktą 39c, pirmiau 69c; už ½ galiono 79c, pirmiau 99c; už galioną $1.55, pirmiau $1.95. Dar norime pa minėti kitą nepaprastą vertę: tyra distiliuota kadugių degtinė dabar parsiduos sekančiai: už puskvortę 49c, paprastai 60c; už galioną 95c, paprasta vertė $1.15. Kas šeštalienį šioje krautuvėje rasite tikrai vertingų pirkinių už nupigintas kainas. Užlaikome pilniausį pasirinkimą Worcestery. Žemiausios kainos už alų — vyną ir kitus gėrymus. NORE'S— 155-159 Water gatvės — Tel. 3-0250 — Worcester, Mass.

Visi Biznieriai Garsinkitės "Amerikos Lietuvį"